

DIRVA

THE FIELD
Nr. 26
Birželio-June 30, 1955
Cleveland, Ohio

Nuo Ženevos iki Bazelio visi minėjo Lietuvą...

(Mūsų bendradarbio Šveicarijoje)

Lietuvos okupacijos 15 metų sukaktį šveicarų spauda paminėjo, kaip to dar niekada nėra buvę. Galima teigti, kad visuose didžiųjų šveicarų laikraščiuose buvo paskelbti arba vedamieji straipsniai, arba kaip kitaip redaktoriai paminėjo tą liūdną sukaktį.

Nuo Ženevos ežero iki Bazelio nebuvo tokio miesto ir net miestelio, kuriame spauda nebūtų užsiminusi apie Lietuvą ir kitas Baltijos valstybes. Mat, be didžiųjų dienraščių straipsniams apie Lietuvą buvo aprūpinta ir mažesnioji provincijos spauda, būtent per dvi spaudos agentūras: 1) katalikų spaudos biurą KIPA Fribourgo mieste ir 2) Schweizerische Politische Korrespondenz agentūrą Berne, kuri aptarnauja vad. vidurio spaudoje prancūzų. Šių agentūrų informacijos tilpo ar tai vedamaisiais straipsniais, ar tai kaip antri straipsniai daugelyje provincijos laikraščių.

Kaip pavyzdžiui paminėjime šiuos dienraščius:

"Neue Zürcher Zeitung" — šis laikomas svarbiausiu šveicarijos laikraščiu. Jis išplatintas ne tik šveicarijoje, bet ir užsienyje. Turbūt, nėra tos užsienio reikalų ministerijos pasaulyje, kuri nebūtų užsiprenumeravusi šio augšto lygio laikraščio. Jis kartais vadinamas "pasaulio sąžine". Kai laikraštis šiemet šventė 175 metų jubiliejų, specialinę sveikinimo telegramą atsiuntė ir prez. Eisenhoweris. Straipsnį apie Lietuvą laikraštis įsidėjo vedamuoju pavadinimu "Pabaltijo valstybių pavergimas".

"Bund" yra žymiausias šveicarijos sostinės dienraštis ir atstovauja vad. "laisvamųjų" (liberalų) partijai, kuriai priklauso dabartinis valstybės prezidentas ir užsienio reikalų ministras. Be to, kabinete yra dar du tos partijos ministrai (karo ir ūkio). Straipsnis apie Lietuvą įdėtas pirmame puslapyje.

"National-Zeitung" Bazelyje įsidėjo vedamąjį straipsnį pavadinimu "Pabaltijo subolševikizmo 15 metų sukaktis". Tas dienraštis išsiplatino atžvilgiu stovi antroje vietoje po "Neue Zürcher Zeitung".

"Basler — Nachrichten" dienraštis laikomas augšto standarto laikraščiu. Įsidėjo žymioje vietoje straipsnį apie Lietuvą.

"Tages-Anzeiger" Zueriche yra didžiausią tiražą visoje šveicarijoje turįs dienraštis, kurį praktiškai skaito kiekviena Zuericho šeima, o Zuerichas vaidina tokį pat vaidmenį šveicarijoje, kaip New Yorkas Amerikoje. Įsidėjo pirmame puslapyje pavadinimu "Išgyventoji koegzistencija".

"Tribune de Geneve" yra labiausia išsiplatinęs dienraštis prancūzų kalba. Įsidėjo vedamąjį straipsnį.

"Journal de Geneve" yra plačiai skaitomas dienraštis, tokio pat tipo, kaip ir "Basler Nachrichten". Straipsnį pasirašė pats vyr. redaktorius.

"Courrier de Geneve" katalikų dienraštis, įsidėjo didžiulį straipsnį pavadinimu "Nusikaltimo priminimas". Straipsnio

autorius savo parašu užsienio skyriaus redaktorius.

"La Suisse", visoje šveicarijoje išsiplatinęs Ženevos dienraštis. Jo vyr. redaktorius dviejuose vedamuose straipsniuose specialiai palietė Pabaltijo problemą.

"Bernar Tagwacht", socialdemokratų organas, straipsnyje aštriai pasmerkė sovietų agresiją prieš Pabaltijį.

"Berne Tagblatt" paskelbė ilgą ir gražiai iliustruotą vedamąjį straipsnį pavadinimu "Supančiotas, bet neužmirštas Pabaltijis". Šis dienraštis, artimas evangelikų bažnytiniam sluoksniams, turi didžiausią tiražą šveicarijos sostinėje.

"Neue Zürcher Nachrichten", katalikų dienraštis, paskelbė savo vyr. redaktoriaus vedamąjį straipsnį apie Lietuvą ir Pabaltijį.

"Neue Berner Zeitung" paskelbė užsienio skyriaus redaktoriaus parašu straipsnį "Prieš penkiolika metų raudonoji armija įkarijo Lietuvą. Mes negalime užmiršti pavergtųjų!". Šis dienraštis atstovauja "miestelių, ūkininkų ir amatininkų partijai", kurios narys yra teisingumo ir policijos ministras. Zuericho "Die Tat" pašventė Pabaltijui net ištisą puslapį. Šio žymaus laikraščio užsienio skyriaus redaktorius Dr. Fleig yra vedęs estę ir Pabaltijui ypač palankus.

"Die Ostschweiz", St. Gallene, paskelbė ilgą straipsnį apie Lietuvą. St. Gallene yra svarbus tekstilės pramonės centras ir augstosios komercijos mokyklos būstinė. Katalikai turi dabartinėje federalinėje vyriausybėje tris ministerius (vidaus, susisiekimo ir finansų).

"St. Galler Tagblatt" paskelbė straipsnį pirmame puslapyje. Tai svarbus laikraštis, ypač išsiplatinęs rytų šveicarijoje.

"Tuhurgauer Zeitung" Frauenfelde paskelbė vedamąjį straipsnį. Tas laikraštis turi ge-

(Perkelta iš 5-ta pusl.)

Laukiama ilgų pasitarimų

Laikas Maskvai neturi vaidmens

Neseniai viešėdamas JAV V. Vokietijos kancleris K. Adenaueris viename pasikalbėjime su spaudos atstovais Vašingtone išryškino Vokietijos nusistatymą tesėti savo pažadus ir laikytis viename fronte su vakarų sąjungininkais, o ypač su JAV. Kancleris Ameriką laiko pačia galinčiausia valstybe pasaulyje. Tačiau, anot jo žodžių, galia reiškia ir atsakingumą ir jie abu yra neatsiejamai.

Jau žinoma, kad V. Vokietijos ir JAV nusistatymas vad. neutralizacijos klausimu yra aiškus — ji visai išjungia iš diskusijų plano ir nėra galima, kad trys vakarų valstybės Ženevos pasitarimuose galėtų eiti į nuolaidas. Tačiau nepamirškite, sakė Adenaueris, kad Prancūzijoje ir Italijoje veikia stiprios komunistų partijos ir kad S. Rusija tiesiog neišvaiduojamu būdu dės pastangų knistis po Vokietijos pagrindais ir ją palenkti savo pusėn. Tačiau Vokietijos kanclerio nuomone Vokietijos neutralumas ar neutralizacija palyginti labai greitai laiku Sovietų Rusiją įgalintų šios ekspansiją išplėsti visoje Vak. Europoje. Jis nesitiki, kad tokia padėtis būtų priimtina Amerikai.

Spaudai JAV Adenaueris pabrėžė vieną įsidėtinimą dalyką — visas laisvasis pasaulis yra ypatingai JAV yra atsidūrę išvakarėse prasidedančių ilgų pasitarimų su Maskva. Ir čia Kremlius yra pranašesnis dviem atžvilgiais — jam laiko faktorius neturi jokio vaidmens, jis tą laiką gali tęsti kiek bejmaningai. Antra, S. Rusijos valdovams nėra reikalo skaitytis su nuomonių skirtingumais tarp jų pačių ir jų kontroliuojamų kraštų viešosios nuomonės.

Sitai turėtų atsiminti laisvųjų tautų gyventojai ir pirmoje eilėje visi, turį įtaką į tų kraštų viešąją nuomonę — toks yra Adenauerio patarimas. Jis toliau kelia mintį, kad toji viešoji nuomonė, pav. spauda, turėtų parodyti discipliną pavyzdį. Reikėtų, esą, daugiau kantrybės iš tų gyventojų pusės, kurie savo ruožtu neturėtų silpninti savo atstovų laikysenos. Tie ilgieji pasitarimai su Maskva jau čia

pat ir jie, kanclerio nuomone, galės turėti lemiamos reikšmės laisvajam pasauliui ir drauge abiejų Vokietijų apjungimui.

Klysta amerikiečiai, sakdami, turį du frontus — vieną Europoje, kitą Azijoje. Adenauerio nuomone, JAV turi vieną frontą, tik viena jo dalis yra Azijos srityse, kita Europoje. Jei yra vienas priešas, tai turi būti ir vienas frontas.

Vokietijos abiejų dalių suvienijimas šiuo metu opus klausimas vakarams ir neabejotinai jų bus svarstomas liepos mėn. 18 d. Ženevoje prasidedančioje konferencijoje. Daug kas mano, kad už Vokietijų apjungimą sovietai pasiūlysią vakarų Vokietijai išeiti iš NATO. Jei taip įvyktų, tai Vokietijos kancleris čia turi labai ryškų atsakymą — tuo atveju, gerbiamieji, labai greitai laiku Vokietija virstų satelitinio krašto. O tai priešinga abiejų Vokietijos dalių gyventojams. Iš viso, jei rusai nori taikos, tai jiems turime aiškiai pasakyti — rytinę Vokietijos dalį jūs turite geruoju atiduoti ir tai yra jūsų pačių interesas, be to liečia jūsų įsipareigojimus kaip okupuotai valstybei ir tai atitiktų 90% vokiečių rytinėje dalyje norus.

RADARO TINKLAS APLINK AMERIKĄ

Šiuo metu atliekami pasirengimai visą Š. Amerikos kontinentą apjuosti radaro tinklu. Per vienerius metus tik JAV tiems įrengimams numato išleisti 2 bilionus dol.

ORO SUSISIEKIMAS — SAUGUS

Pereitais metais JAV oro susisiekimo linijos pasiekė saugumo rekordą. Per tuos metus įvyko trys oro linijų nelaimingi atsitikimai ir juose žuvo 23 asmenys. Oro linijose su užjūrių kraštais nebuvo nei vieno mirties atsitikimo.

Vincas Rastenis, mūsų nuolatinis bendradarbis Atėnuose, teisininkų kongrese. Iš kairės: Vaclovas Sidzikauskas, o viduryje prof. Yukitoki Tokikava, Kioto universiteto rektorius iš Japonijos.

TELEFONO RYŠYS SU EUROPA

Netrukus laukiama didelio pagerėjimo telefoninio susisiekimo srity tarp JAV ir Europos. Ligšiol transoceaniniai telefono pasikalbėjimai buvo perduodami radijo keliu.

Dabar jau baigiamas tiesti kabelis po Atlantu ir jo ilgis nuo Newfundlando ligi Škotijos sieks 2,250 mylių. Kabelio tiesimo darbą vykdė amerikiečių, britų ir kanadiečių organizacijos. Tikimasi, kad telefoniniai pasikalbėjimai kabeliu tarp JAV ir Europos galės būti pradėti 1956 m. pabaigoje.

Pasikalbėjimai su Europa radiofoniniu būdu buvo pradėti 1927 m. Tuomet buvo pasiekiamas tik 24,000 pasikalbėjimų. Tuo tarpu pereitais metais jau įvyko daugiau milijono pasikalbėjimų. Šiuo metu per Atlantą tuo pačiu metu gali vykti 14 pasikalbėjimų, o pradėjus naudoti telefono kabelį jų skaičius pasiekis 36. Tačiau ir kabelį naudojant, nebus panaikintas radiofoninis ryšys, ypač telefoniniai pasikalbėjimai su laivais jūroje.

Telefoniniai ryšiai kabeliu tarp JAV ir Europos, numatoma, turės reikšmės ir gynybos reikalams. Aiškūs ir atmosferos nekludomi telefono pasikalbėjimai galės būti labai svarbūs moderniojo karo atveju.

Šią vasarą, daugiausia gynybos reikalams, povandeninis telefono kabelis bus įrengtas tarp Aliaskos ir Seattle miesto Vašington valstybėje.

Telefono pasikalbėjimai su Europa, kabelį įrengus, kaštus tiek pat kiek dabar, o gal kiek ir pigiau. Šiuo metu 3 minučių telefono pasikalbėjimas tarp New Yorko ir Londono atseina 12 dol.

LIETUVOJE MIRĖ JUOZAS BIELIŪNAS

Iš Lietuvos gauta žinia, kad š. m. gegužės mėn. 17 d. 6 val. vakaro, po trumpos ligos, mirė Juozas Bieliūnas, nepriklausomos Lietuvos gyvenime išvargęs plačią kultūrinio darbo vagą.

Juozas Bieliūnas buvo gimęs 1890 metais Kraštų kaime, Rokiškio apskrityje. Būdamas muzikalus pirmąjį muzikinį mokslą išėjo pas Juozą Katalę, vargonininkavusį Panemunėlyje. Vėliau mokėsi Naujojo muzikos kursoje ir 1912 m. įstojo į Maskvos konservatoriją. Karo metu mokslą turėjo pertraukti, kol 1918 m. vėl įstojo į Petrapilio konservatoriją. 1920 m. grįžo į Lietuvą, aktyviai prisidėjo prie Lietuvos operos kūrimo. Iš čia dainavimo studijuoti buvo išsiųstas į Milaną, Italijoje.

Grįžęs dirbo valstybės teatre, vėliau buvo Valstybės Radiofoninio direktorius.

Pastaruoju metu, kaip iš komunistinės spaudos patiriame, J. Bieliūnas buvo mokytoju J. Gruodžio vardo muzikos mokykloje.

Naujuoju Armijos sekretorium paskirtas Wilber M. Brucker.

GEDULO DIENA RIO DE JANEIRE

(Mūsų Brazilijos bendradarbio)

Lietuvos ir Latvijos Pasiuntinybė bei Estijos Konsulatas 1955. VI. 19 surengė bendrai Baltijos Valstybių okupacijos ir tremimų į Sibirą minėjimą didžiojo ABE (Brazilijos žurnalistų sąjunga) salė, į kurią susirinko pabaltiečiai, Lietuvos draugai brazilai, lenkai, ukrainai ir kitų kaimynų atstovai, Europa Livre nariai, per 20 šv. Juozapo kunigų seminarijos auklėtinių, keletą aristokratų, bei diplomatų ir gausus būrys jaunuo-menės, viso per 400 asmenų.

Milžiniškų Lietuvos, Latvijos ir Estijos tautinių vėliavų scenos fone, pridentu gedulo šydu, už juoda gelumbe apdengto stalo, papuošto baltomis lelijomis, susėdo Gedulo Dienos minėjimo prezidiumas: Latvijos min. Olns, Senatorius Hamilton Nogueira, Dr. Alfredo Rusinz, pirmininkavęs, buv. čekoslovakijos ministras Brazilijai J. Reisser, Lietuvos ministras Meieris, Estijos konsulas Karl Ast.

Minėjimas pradėtas lygiai 19 val. pirmininkaujančio Dr. Rusins įvados žodžiu apibūdinančiu šios dienos reikšmę ne tik Pabaltijos tautoms, bet ir visam laisvę mylinčiam pasauliui.

Pagrindinis minėjimo kalbėtojas Prof. Nogueira išsamioji gilių minčių kalboje, analizavo bolševikų revoliucijos kilmę ir jos pasekas ne tik Rusijos kaimynams, bet ir visam pasauliui.

"Mes didžiujamės turėdami savo tarpe baltiečių ir nuoširdžiai atjauciami jų kančias, — kalbėjo senatorius, — mes, brazilai, neturintieji savo rasės, o tik tautą, kuriai yra svetima neapykanta, todėl ir aš esu jūsų žmogus, o jūsų kančios mūsų kančios".

Savo 40 minučių kalba prof. Nogueira baigė įsitikinimu, kad Maskvos diktatūra grius, nes visi žino ženkliai jau matyti. Tada vėl Baltijos valstybės bus laisvos ir laimingos.

Buv. čekoslovakijos ministras Jan Reisser stipriai pabrėžė Maskvos komunistų traukimosi politiką ir iškilmingai pareiškė: "Pabaltijo trys tautos turėjo savo augstą civilizaciją, kada apie rusus dar niekas nebuvo girdėjęs, Lietuva buvo imperija, kai rusai dar buvo totorių rankose. Tūkstančių metų baltiečių civilizacija neišnaikinama ir aš esu tikras jų šviesia ateitimi".

Trumpas kalbas pasakė ir trys Baltijos valstybių atstovai. Lietuvos ministras Meieris savo kalboje paminėjo kilnų kardinalo žygį melstis už Lietuvos ir kitų pavergtų kraštų laisvę.

Baigus kalbas Liepojos operos solistas Aleksandras Glinkis padainavo estų, latvių ir lietuvių kalbomis dainas.

Visas minėjimas praėjo iškilmingoj ir nuoširdžio nuotaikoj.

VINCAS RASTENIS

iš teisininkų kongreso Atėnuose jau nukeliavo į Vokietiją. Muenchene, Amerikos Balso stotyje, tris kart kalbėjo į Lietuvą apie teisininkų kongresą.

Vokietijoje jau turėjo pasitarimus su įvairių grupių atstovais. Aplanckas Vasario 16 d. gimnaziją vyksta į Hamburgą, Luebecką, o po to į Londoną.

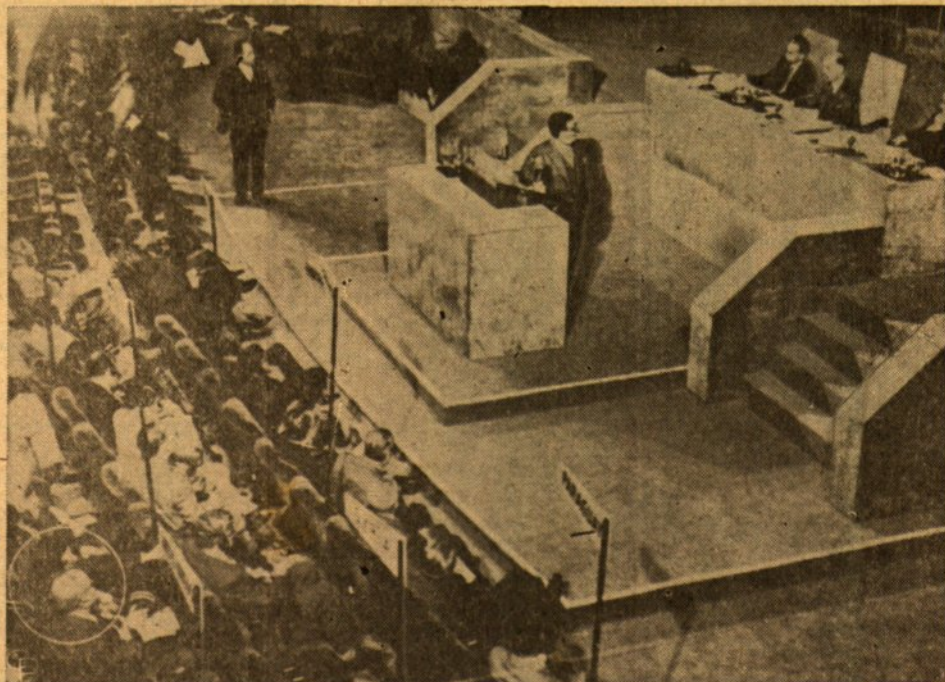
Į JAV išskrenda liepos mėn. 7 d.

Mūsų skaitytojai teiraujasi, kodėl V. Rastenis apie savo kelionę tiek mažai rašo. Atsakymas nesunkus, nes kelionėje turi labai daug įsipareigojimų ir juos pirmoje eilėje reikia atlikti.

Mums yra pažadėjęs, kad apie kelionę plačiau parašys kai tik grįš į New Yorką.

DIRVA PRANEŠA

Liepos mėn. 3-9 d. savaitėje, kitoms spaustuvėms, su kuriomis surištas Dirvos išleidimas, paskelbus atostogas, Dirva tą savaitę neišeis. Kitas Dirvos numeris išeis liepos mėn. 13 d.

Jungtinių Tautų posėdžiuose išaiškėjo kas mūsų draugai. Kubos atstovas Emillio Nunez Portuando pasakė kalbą (nuotraukoje jis pažymėtas balta strėle), kurioje iškėlė Pabaltijo kraštų pavergimą ir pasmerkė sovietus. Pirmininkaujantis olandas Eelco van Kleffens jį ėmė trugdyti ir kalbą nutraukė. Kubos atstovą ėmė karštai ginti Philipinų atstovas Carlos Romulo. Vėliau simpatizingą laisvės gynėją kubietį sveikino Dulles, Henry Lodge jr. ir kiti. Lietuvių organizacijos ir pavieniai asmenys Kubos atstovui turėtų siųsti padėkos laiškus už mūsų laisvės bylos gynimą. Jungtinėse Tautose, o olandui van Kleffens pasipiktinimą už pataikavimą sovietams.

DIRVA

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILNIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: HEnderson 1-6344. Issued in Cleveland every Thursday. Editor: Balyš Gaidžiūnas. Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879. Subscription per year in advance: In the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILNIES, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-Jos (ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: HEnderson 1-6344. Išėina Clevelande kas ketvirtadienį. Redaktorius: Balyš Gaidžiūnas. Įregistruota kaip antros klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 2 d. įstatymą. Prenumerata metams iš anksto: Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00 Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50. Atsk. Nr. kaina 10 centų.

Santaros organizacinis sąskrydis

Vos tik pasibaigus semestru, santariečiai suvažiuo į Detroitą apsvastyti organizacinių klausimų. Lietuvių Studentų Santarai, kuri į studentiją išėjo kaip naujas junginys, vienu metu egzistavimo bėgyje kilo daug svarbių problemų. Kas Santaros steigėjams atrodė savaime suprantamas lietuvių akademikų tolimesnis kelias, kitų organizacijų pareigūnams buvo nesuprantama ir net pavojinga lietuviškam jaunimui. Čia ypač pasižymėjo Akademinių Skautų Sąjūdis, kuris savo organizacijos ribose net yra ėmęs persekioti skautus santariečius.

Santariečiai palieka prie savo pirmąsio nusistatymo, kad jie neišsijų jokią "kovą" su kitomis jaunimo organizacijomis, tuomis atsisakydami paversti tiniško veiklos momento, neverto nei akademinio nei neakademinio dėmesio. Jie yra pasiryžę ir toliau plėsti ir tobulinti lietuvišką turinį studentijoje, auklėti politiniai, vispomeniniai ir kultūriniai subrendusias asmenybes, skatinti lietuvišką jaunimą studijuoti, nenuilstamai siekti laisvės ir tautiško idealų.

Sąskrydį suvažiuo studentai iš įvairių kolonijų. Kolonijos, kurios buvo sąskrydyje atstovautos, yra šios: Bostonas, Chicago-Urbana, Cleveland, Detroit-Ann Arbor, Toronto. Sąskrydis praėjo sklandžioje nuotaikoje.

Sąskrydžio pirmą dieną, birželio 18, buvo pradėta sąskrydžio atidarymu ir prezidento rinkimu. Detroito Santaros pirmininkas Jaunutis Gilydis atidarė sąskrydį trumpu žodžiu. Pirminkauti buvo išrinktas Simas Simas, kuris savo pareigas atliks per priekaištą, o į sąskrydžio sekretores buvo išrinkta O. Varskiojytė. Į rezoliucijų komisiją išrinkti: V. Kavolis, A. Simoliūnas, H. Žibas.

Santaros veiklos išsamų pranešimą padarė Santaros pirmininkas Julius Šmulkštys. Jis iškalė Santaros surengtų seminarių

Valeiša Juozas, iš Sedos val., Mažeikių apskr. Zaličkaitė Ona, iš Pileckų k., nuo šestokų, Krosnos val.

Jieškomieji ar apie juos turintieji bet kurių žinių prašomi atsiliepti Lietuvos Generaliniam Konsului šiuo adresu:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

naudą, spaudos darbą, reikalą planingės lietuviškos studentijos.

Santara palieka ir toliau atvira organizacija visiems lietuviams studentams. Šis Santaros atvirumas organizacine prasme nėra naudingas, bet tikimasi, kad studentai šio Santaros atvirumo neišnaudos pačios Santaros griovimui. Santaros CV tiki, kad lietuvių studentija jau yra priaugusi laisvės idealui.

Antras kalbėtojas buvo Saulius Simoliūnas. Savo kalbą jis buvo pavadinęs "Santara amžinai". Išskirti trys laiptai, kuriais priilpta iki dabartinės Santaros. Pirmas — buvęs neišvystytas lietuviškas krovynys, antras — piknyčių ir parengimų galdynė, trečias — aktyvi organizacinė veikla. Sekantis laiptas bus aktyvi kultūrinė veikla. Savo pokalbį užbaigė: "Aš noriu, kad mano jaunystei užtektų Santaros. Ir todėl sakau: Santara amžinai. Būkim verti, mano draugai ir draugės, padaryti Santarą amžiną".

Organizacinius klausimus kalbėjo Zenonas Rekašius. Iš svarbesnių punktų paminėtas nutartas Santaros biuletenio leidimas, bendradarbiavimas su kitomis organizacijomis, viešos opinijos reikalas, studentų šalpa, abiturientų įtraukimas į lietuvišką gyvenimą ir jų skatinimas studijuoti.

Ketvirtas iš eilės kalbėjo Leonas Sabaliūnas apie politinę veiklą. Paskaita buvo itin gerai parengta ir įdomi. Priminti du keliai, kuriais santariečiai gali eiti. Pirmas būtų plėsti tarpžmogius ryšius. Ateityje santariečiai tautininkas ras daug bendros kalbos su santariečiu liaudininku. Antras kelias — suvienyti vidurio sraus ir Santarai išeiti su savo politinę programą.

Po kiekvienos paskaitos vyko diskusijos. Diskusijose buvo paliestas narių klausimas, Santaros šios vasaros stovyklos pobūdis, kultūrinio ratelio organizavimas ir kt.

Sąskrydžio antrą dieną, birželio 19, pagrindinę paskaitą apie lietuviško jaunimo kelius skaitė Vytautas Kavolis. Paskaita buvo vieša. Paskaitoje nagrinėjo jaunimo visuomeninį kelią tautos istorijoje. Po paskaitos diskusijose stipriau dalyvavo Julius Šmulkštys dr. Misulius, dr. Brundza, A. Ziedas ir kt.

Sąskrydis priėmė rezoliucijas Valstybės sekretoriui J. F. Dul-

Gen. Carlos Romulo sūnus, iš Philipinų, Georgetown universitete, geriausiai pažymais gavo daktaro laipsnį. Džiaugdamiesi tėvai sveikina sūnų. Gen. Romulo J. T. posėdyje labai karštai gynė Kubos atstovą, iškelusį Pabaltijo valstybių pavergimą.

les, jaunimo organizacijoms, Santaros rėmėjams ir bičiuliams, abiturientams ir visą eilę nutarimų. Priimtas pasveikinimo šviesos-Santaros stovyklai. Sąskrydis baigtas, sugiedant tradicinį "Gaudeamus Igitur".

Sąskrydį sveikino Pranas Joga, Lietuvių Studentų Sąjungos JAV vardu, Danutė Racevičiūtė, Detroito studentų vardu ir Narimantas Macevičius. Sąskrydį aplankė Br. Vaškelis, Kanados Lietuvių Studentų Sąjungos pirmininkas.

Šeštadienį vakare sąskrydžio dalyviai dalyvavo Detroito studentų nuotaikingame finis semestri.

Būtų neteisinga pasakyti, kad šis sąskrydžio aprašymas išsėmia sąskrydžio nuveiktus darbus. Priešingai, čia tėra suminėti tik vien oficialūs posėdžiai. Gi visokie pasitarimai ir svarstymai vyko visą laiką. Sąskrydžio laikas buvo trumpas, bet per tas dvi dienas buvo atlikta daugelis konkrečių uždavinių. Santara yra pasiryžusi būti darbšti ir didžiadvasė.

Sekantis santariečių susibūrimas įvyks rugpjūčio 24-27 d.d. Tabor Farm vasarvietėje, Sodas, Mich. Ten įvyks Santaros stovykla ir visuotinis suvažiavimas. Visais reikalais kreipkitės į Leoną Sabaliūną, 1835 So. Canal Port Ave., Chicago 16, Ill.

Dalyvis

Išidėmėk

DIRVOS

adresą —

1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio

ATKREIPKITE DĖMESĮ

Tokių plokštelių (gramafonams) albumose dar nėra buvę: V. Januškaitės 15 dainų \$8.00 P. Bičkienės 8 dainų \$5.50 P. Radzevičiūtės 6 dainų \$3.50 S. Liepos 8 dainų \$5.50 Kalv.-Matekaitienės 8 d. \$6.00 Švedo-Marjonošaus 14 dainų \$8.50 Čikagos Vyrų Choro 12 d. \$8.00 Čiurlionio Ansamblio 15 d. \$10.00 A. Kuprevičiaus piano 9 (Čiurlionio) kūriniai 5.00

Be to rasite dar šias prekes: RAŠOMAS mašinėles visok. raid. nuo 67 dol. Foto aparatus Leica, Retina nuo 45 dol. Laikrodžius šveicariškus nuo 18 dol. Gramafonus įvairių rūšių nuo 9 dol.

Šias ir kitas čia neišvardintas plokšteles gausite pas J. Karvelį, 3322 So. Halsted St., Chicago Ill., tel. YA 7-0677.

MUSICARNIVAL

Nuo birželio mėn. 27 d. iki liepos mėn. 17 d. pasirodo Richard Rodgers ir Oscar Hammerstein South Pacific.

Puikus vaidinimas visiems. Jame taip pat vaidina: Mimi Kelly, John Shafer, Juanita Hall, Stanley Grover ir kiti.

Vaidinimų pradžia 8:30 sekmdieniai 7:30. Biletai gaunami prie įėjimo arba Halles ir Burrows įstaigose. Norint gauti iš Halles šaukti MO 3-9550.

SUTAUPYKIT

\$40 IKI \$100

pirkdami savo kambario vėsintuvą tiesiai iš Remington pardavėjo-atstovo. Dovanai įstatoma. Langų vėsintuvai — tiesiai iš fabriko — \$20 sutauptymas.

Dėl informacijų šaukite WO 1-2370 Alfreds Grava.

Padėkite surasti

Lietuvos Generalinio Konsulato New Yorke pajieškomi asmenys:

Aleksandravičius Feliksas. Bakševičius Pranciškus, iš Pervazninkų k. Bakševičiūtės.

Balnis Jonas, iš Ašmucių k., Lukšių v., Šakių apskr. Belskienė Dėlia, nuo Raseinių, ir vyras Belskis Jonas, nuo Kėdainių.

Bischaff (Bišauskas) Danielius, iš Gurancų vienk., Aukštadvario v., Trakų apskr., turėjo kepyklą Brooklyne.

Drevinskis Juozas, iš Juodaišių k., Pabiržės v., Biržų apskr. Emas-Misevičiūtė Vladislava, gyvenusi Kinijoje.

Jodauga Simonas. Jonikas, iš Malvediškų k., Varnių v., Teičių apskr. Misevičiūtė-Emas Vladislava, gyvenusi Kinijoje.

Noruševičius Juozas ir Mykolas, gimę Amerikoje, kilę iš Metelių m., Alytaus apskr. Pranevičius Juozas ir Vincas. Svirinas Juozas (Swirinas Joseph).

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso PROspect 8-1717 Rezidencijos REpublic 7-7868
Dr. S. Biežis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.
VAL.: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak. Trečiadienį ir sekmadienį ofisas uždarytas. Šeštadienį tik nuo 1-3 val. popiet. Rezid. 3241 W. 66th PLACE

Dr. Antanas Rudokas, O. D.
4455 S. California Ave.
Chicago 32, Ill.

Tikrina akis ir pritaiko akinius keičia stiklus ir rėmus. Šaukite — YA. 7-7381 Priima: vakarais 6 iki 9, šeštadienį 10 ryto iki 4, trečiadienį ir sekmadienį tik susitarus.

Tel. oficio ARmitage 6-0161 Tel. buto GRaceland 2-9203
Dr. Juozas Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norvest Medical Center
2336 West Chicago Ave.
Chicago 22, Ill.

VAL.: 1-3:30, 6-8:30 p. p. pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį, penktadienį, 10 ryto — 1 p. p. trečiadienį, 12-4 p. p. šeštadienį.

SHORE ENOUGH!

Suntime is Funtime!

CEDAR POINT
ON LAKE ERIE

Recreation for the entire family... swimming, fishing, boating, moonlight cruises, tennis, picnics

Fun for all on the Midway, whether you're 5 25, or not telling!

Good food at popular prices. Fabulous Thursday Buffet!

Lots of entertainment... cocktails, dancing, free movies. Nursery and sitter service.

Improved Accommodations
Hotel Breakers
Write direct, or Cleveland: SU 1-7270

Sunday Church Services for all faiths

U.S. HIGHWAY 6, SIX MILES EAST OF SANDUSKY
FERRY FROM SANDUSKY

Finest Bathing Beach in the World

SIAM LAIKRAŠTYJ BUS PASKELBTA

DATA ATIDARYMO

THE NEW PEACOCK CLEANERS, DRIVE IN

PRIE MILES AVE. IR WARRENSVILLE CENTER GATVIŲ KAMPO

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

JUDGE ALBERT A. WOLDMAN

JUVENILE COURT

Greetings to Our Friends and Patrons For a Pleasant Holiday

THE GRAND LAUNDRY CO.

COMPLETE LAUNDRY SERVICE

5911 St. Clair Ave.

EN 1-5158

Best Wishes To Our Friends and Patrons

GLENVILLE DAIRY

Established Over 40 Years

Homogenized Vitamin D Milk—Grade A Products

832 East 100th Street

MU 1-6384

Neolituanams ir filijoms susirenkant

Dipl. Inž. KAZYS KRULIKAS, Brooklyn, N. Y.

Pirmieji sumanymai Tautinę Studentų Organizaciją steigti

Dipl. inž. Br. Banaitis, "Jaunosios Lietuvos" žurnalo Nr. 9, 1927 m. gruodžio 1 d. taip rašo: Idėja steigti moksleivių tautininkų organizaciją kilo jau 1918 m., kada kolega B. B. buvo paskutinėje gimnazijos klasėje ir priklausė Kauno ateitininkų kuopelėi. Grįžusieji inteligentai ir moksleiviai buvo užsikrėtę, Rusijos revoliucijos metu, naujoja mąstine demagogija. Iš kentėjusiems tėvynėje vokiečių okupaciją, toks grįžusių pabėgėlių partiskumas ir demagogija buvo nesuprantami. Mes buvome labai pasipiktinę, kada jie ir tėvynėje pradėjo žiūrėti į Tautos reikalus per partinius akinus ir iš anksto pradėjo rengti dirvą savo partiniam viešpatavimui. Veikiausiai iš jų buvo grįžusieji iš Rusijos krikščionys demokratai.

Toliau B. B. pasakoja maždaug taip. Krik.-dem. pastangomis prie ateitininkų kuopelių buvo steigiamos politinės sekcijos, kurių susirinkimuose rengdavo politinius pranešimus ir diskusijas. Tokie politiniai pranešimai dažnai labai ir labai stigidavo objektyvumo, ypatingai kalbant apie tautininkų atstovus Lietuvos Taryboje. B. Banaičiui, kaip visa gerai žinanti, apie Lietuvos Tarybos darbus iš jos nario — savo tėvelio, tekdavo dažnai atremti nepamatuotus jų šmeižtus.

Taip nejuokiam susidarė kaip ir opozicinis būrelis iš 4-5 asmenų, kurių tarpe buvo brolis Vytautas ir K. Budrevičius. Pagaliau, per paskutinį mokslo metų Kauno gimn. at-kų kuopelės susirinkimą 1919 m. B. Banaitis viešai išdėstė jaunų moksleivių į politiką kišimosi žalingumą, griežtai išsireiškė prieš krik.-dem. pastangas įtraukti jaunus moksleivius į politiką ir piršti jiems dirbtį politinį darbą. Toliau nurodė pačiai ateit. org.-jai grėsiantį skilimo pavojų, jei ji nepakeis savo taktikos su krik.-dem. ir taip pareikalavo įtraukti į susirinkimo protokolą.

Pirmieji studentų tautininkų organiz. metmenys

Keli iš pirmiau sudarę neoficialų tautininkų būrelį Nepriklausomybės karo metu buvo išblaškyti po atskiras kariuomenės dalis ir tautinės organizacijos kūrimas ar gimnazijoj ar to laiko augštuosiuose kursuose nutrūko. Vėl pradėta tas reikalas judinti 1920 m. rugsėjo pabaigoje, susitikus su kol. V. Gustainiu Kaune. Tos dienos vakarą buvo bandyta kurti tautinei moksleivių organizacijai įstatą. Pav.: vienas paragrafas sakė: Tautinės kultūros plėtimas: a) telkti prie šio darbo augstąjį mokslą einančią jaunomėnę, stovinčią ant tautybės ir krikščioniškos doros pagrindų. Tikslas: auklėti sąmoningai susipratusių tautos kultūros darbuotojus. Organizacijai buvo numatyta vardas "Patria".

Iš pietų ir rytų rodantis karo pašvaistėms, nepasisekimai ties Seinais, pasitraukimas iš Vilniaus, neaiški politinė padėtis, partijų nesantaika, nedavė atsipeikėti.

Korp. Neo Lithuania vardo atsiradimas ir jų autoriai

Išvykus 1921 m. pradžioje studijuoti į Vokietiją — Darmstadtą, kaimynystėje į Heidelbergą atvyko ir kol. V. Gustainis. Darmstadtė pas B. B. per Kalėdas vėl buvo bandomi rašyti studentų tautininkų organiz. įstatai. Šį kartą stud. sąjungai vardas parinktas "Pilėnai", vėliau dar kiti vardai: "Lithuania", "Societas", "Harpitia" ir "Amicitia". Tame paskutiniame projekte, kol. B. Banaitis su pieš-

tuku visus kitus tris vardus išbraukė, o prie vardo "Lithuania" taip pat pieštuku prirašė žodį "Neo". Tuo būdu ir atsirado vardas "Neo Lithuania". Vėliau organiz. dar buvo derinti ir "Saulėtekio" bei "Nemonia" vardai.

Pirmoji studentų tautininkų organizacijos propaganda

1922 m. kovo 1 d. V. Gustainis važiuodamas į Lietuvą atostogų pasižadėjo stud. taut. org.-d-jos ar korp. reikalą išskirti spaudoje, ką ir atliko vėlykiniajame "Krašto Balsas" Nr. 42 straipsniu "Politinės Srovės ir Universitetas", pasi r a š y d a m a s "Stud. phil. et cam." Panašius straipsnius jis rašė ir daugiau vėliauėjusiame "Tėvynės Balse", žadindamas ir sudomindamas daugelį asmenų. Jis rašė, kad daugelis galvojo, jautė ir tikėjo. Tas V. Gustainio balsas rado greitą ir gausų atgarsį. Tuo klausimu pasirodė ir daugiau kitų kolegų straipsnių, prasidėjo diskusijos. Rezultate šių diskusijų paaiškėjo visas reikalas ir tiems, kurie pirmiau tuo klausimu neturėjo dar aiškaus nusistatymo.

Buvo dirbta daug ir atsargiai, pasitariant su tautinės srovės veteranais, ypatingai su prezidentu A. Smetona. A. Smetona, kan. J. Tumas, S. Banaitis tada moraliskai savo nuosekliais bei protingais patarimais labai ir labai daug pagelbėjo. Juk nelengva buvo sudaryti naują organizaciją, kuri turėjo daug kuo skirtis nuo jau esamų organiz. tiek vidiniui, tiek išoriniui susitvarkymu.

Taip pasibaigė pirmasis korp. istorijos steigimo laikotarpis.

Neo Lithuania korp. įsteigimas

Kadangi šie abu kolegos tuo laiku gyveno ir mokėsi Vokietijoje, todėl aktyviai prie stud. taut. organiz. prisidėti negalėjo. Didžiausia iniciatyvą pasiėmė kol. K. Marčiulionis Kaune ir, jam vadovaujant, kiti kolegos pradėjo paruošiamąjį organizacijos steigimo darbą.

1922 m. gegužės 28 d. galutinai apsvaistę jau anksčiau paruoštą įstatų projektą, įnešus reikiamas pataisas, jau buvo galima duoti įstatų tvirtinti Lietuvos Universitetui.

Pusantr mėnesio įstatai gulėjo U-to raštinėje ir dėl nežinomų priežasčių — spėjama, dėl tam tikro Rektorius nusistatymo prieš šią korporaciją. Tačiau įstatų tvirtinimas užsitęsė. Kantriai laukta jų patvirtinimo, kuris atėjo 1922 m. lapkričio 9 d.

Rudenį susirinkus studen-

tams, reikėjo eiti prie praktiško korp. kūrimo. Nusistatyta iš karto aiškiai ir atvirai visuomenei pasisakyti kas mes esame ir ko norime. Deklaracijos projektas buvo parašytas, apsvaistytas ir 1922 m. lapkričio 11 d. pirmajame korp. su-me priimtas. Šis pirmasis susirinkimas įvyko S. Virkučio bute, Duonelaičio g-vė Nr. 14. Lapkričio 12 d. korp. pirmą kartą viešai pasirodė su nauja uniforma ir pradėjo veikti šiuo vardu: Lietuvių Studentų Tautininkų Korporacija Neo Lithuania.

Korporacijos tikslas

Lietuvių Tautos didybė ir valinga bei tauri asmenybė.

Šūkis — Pro Patria, Vivat, Crescat, Floreat. Siekdama savo tikslų, korp. laikosi bendrų krikščioniškos dorovės principų, solidarumo ir lietuviškų tradicijų. Korp. nariai skirstomi į senjorus, junjorus ir studijuojančius užsieniuose — extra loci.

Pirmaisiais korp. gyvenimo metais buvo virš 50 narių. Po dviejų metų narių skaičius išaugo iki 200. Pirmąją korp. valdybą 1922 m. — 1923 m. sudarė: K. Marčiulionis — pirm., A. Dumbrys, A. Drevinskas, J. Vileišis ir V. Banaitis. Korp. Neo Lithuania turėjo gražias savo spalvas, t. y. žaliai — raudonų — geltonų spalvų puošnią vėliavą, specialią vėliavnešiams ir valdybai uniformą, kiekvienas korporantas turėjo tą patį spalvų skoningai pagamintą korp. kepuraitę ir juostą. Korp. turėjo savo herbą, nuolatinės veiklos albumą, jos namų salė buvo papuošta visų Lietuvos miestų herbarais bei garbingų Lietuvai nusipelnusių darbuotojų biustais. Korp. leido savo žurnalą "Jaunoji Lietuva", vėliau "Akademiką" ir "Studentų Balsą".

Korporacijos veikla

Neo Lithuania Korp. uoliai dirbo savų kolegų tarpe ir dalyvaudavo kas metai renkamoje stud. Atstovybėje, pav. pirmosios Atstov. rinkimuose 1925 m. gruodžio 5-6 d. iš 24 atstovų laimėjo 5 (gavo balsų 375), antrosios 1926. XI. 28-29 d. iš 31 atstovų — 6 (402), trečiosios 1927. XII. 4-5 d. iš 37 atstovų — 7 (375), ketvirtosios 1928. XII. 2-3 d. iš 40 atst. — 8 (411) ir t.t.

Neo Lithuania buvo veikli ir stilinga korp. moralinė įtaka buvo daug didesnė nei buvo galima laukti — atsižvelgiant į jos narių skaičių ir amžių. Lietuvos U-to pirmaisiais metais Neo Lith. kartu su ateitininkais sudarė veiklų lietuvišką frontą prieš suinternacionalėjusius so-

cialistus ir tautines mažumas.

Korp. ir korporantai atliko ir labai daug kultūriškai visuomeniško darbo. 1926 m. lapkričio mėn. korporacija paruošė gimnazijų moksleivių tautinei organiz. įstatų, sudarė laikinąją centro valdybą ir įsteigė Lietuvių Moksleivių Tautininkų Draugovę "Jaunoji Lietuva". Jau 1927 m. pavasarį pirmame draugovės ratelių suvažiavime dalyvavo Kauno, Marijampolės, Pa-revežio, Vilkaviškio, Linkavos ir Tauragės gimnazijų ratelių atstovai, kurie atstovavo 200 tautininkų moksleivių. Suvažiavime išrinkta jau tikroji centro taryba. Tų pat metų vasaros antroje suvažiavime dalyvavo jau ir Alytaus, Joniškio, Kėdainių ir Rietavo ratelių atstovai. Dar vėliau "J. L." rateliai įsteigė Kauno Simono Daukanto Mokytojų Seminarijoje, Krazių, Plungės, Jurbarko, Rokiškio, Mažeikių, Telsių bei kitose gimnazijose. Korporantai kiek galėdami paskaitomis, patarimais ir paraginimais padėjo moksleiviams organizuotis ir dirbti.

Korporacijos rūpesčiu buvo sureduoti ir paruošti įstatai kaimo bei miesto tautinei jaunimo organizacijai, kuri buvo pavadinta Lietuvių Tautiško Jaunimo Sąjunga "Jaunoji Lietuva". Jos skyriai vėliau buvo visuose Lietuvos kaimuose, miesteliuose ir miestuose.

Korp. Neo Lithuania Filisterių Sąjunga

1926 m. rugpjūčio 24 d. buvo sušauktas Neo Lithuania Korp. Filisterių S-gos steigiamasis susirinkimas. Patvirtinta įstatų projektas ir išrinkti vykdomieji organai. Filisteriai susidarė iš baigusių studijas korporantų, kurie su Korp. tikslu, Filisterių S-ga turėjo dar šiuos: remti tautines "N. L." ideologijai artimas studentų korporacijas ir šiaip organizacijas; palaikyti, pagilinti ir plėsti nariuose tautišką sąmonę, visomis išgalėmis moraliai ir materialiai remti minėtas organizacijas ir savo narius, kurie to reikalingi. Filisterių S-gos pirmąją valdybą sudarė: inž. J. Vileišis, A. Drevinskas ir J. Dargis.

Korp. Neo Lithuania Namai

Kolegai K. Marčiulionis 1923 m. birželio 6 d. atsilankius pas to laiko žemės ūkio ir valstybės turtų ministerį agr. J. Aleksą, gauta korp. namams statyti miško medžiagos 100.000 litų vertės. Vėliau buvo suorganizuota vieša rinkliava visoje Lietuvoje, užtraukta paskola Finansų Ministerijoje, gauta Švietimo Ministerijos pašalpa ir du korporantai K. Marčiulionis ir V. Banaitis pasiūstį į J. A. V-bes parinkti korp. namams aukų. Čia susidarė aukoms rinkti komitetas iš P. Narvydo, J. Ginkaus, P. Mikalausko, J. O. Širvydo ir K. Širvydienės.

Korporacijos 4-rių augštų mūro namai Vytauto Kalne, Parodos gt. 22, pradėti statyti 1923 m. Vyriausybė, Lietuvos visuomenei ir Amerikos lietuviams remiant 1928 m. galutinai namai buvo įrengti, kur turėta graži salė, skaitykla, biblioteka, daug kambarių korporantams gyventi, valgykla, kitos reikalingos patalpos ir nemažas medžiavų apsupas kiemas.

Korporacijos Garbės Nariai

Lietuvių Tautai nusipelnusius kultūros darbuotojus korporacija buvo pakvietusi būti jos garbės nariais. Jais buvo: Dr. J. Basanavičius, prof. J. Jablonskis, inž. P. Vileišis, resp. prez. A. Smetona, Kan. J. Tumas, prel. J. Maironis, min. B. K. Balutis.

Korporacijos stipendijų fondas ir jo įsteigėjas

Korporacija turėjo stipendijų fondą, kuriam įsteigti pagrindinė stambią auką, t. y. 1000 dolerių 1928 m. paaukojo didis tautininkas, visuomenės veikėjas ir stambus Lietuvos reikalams aukotojas J. Smailis (gimęs 1874

m. lapkričio 8 d. Girklių (Marvy) kaime, Veiverių vl., Marijampolės apskr.). 1906-11 m. baigęs Valparaiso U-tetą vaistininko diplomu. Turėjo nuo 1918 metų nuosavą vaistinę Hamtramck, Mich.

Korporacijos Mecenatai

Tai du daugeliui Amerikos lietuvių žinomi lietuvių patriotai, daug darbavęsi bei aukoję tautinėms organizacijoms ir Lietuvos reikalams, o taip pat daug aukų patys davę korporacijai "Neo Lithuania" ir vadovavę jos namų rinkliavai J. A. V-bėse, tai yra Pranas NARVYDAS, Brooklyn, N. Y. ir Juozas GINKUS, Brooklyn, N. Y.

Studentų Tautininkų Ratelis

Iki 1928. XII. 8 d. korporacija "N. L." buvo mišri, jai priklausė studentai ir studentės. Studentės turėjo tik atskirą savo ratelį, kuriame 1927 m. buvo 53 studentės ir trys filisterės. Jos turėjo savo įstatus ir pagal juos tvarkėsi. Turėjo literatūros, sporto ir rankdarbių sekcijas.

Filia Lithuania Korporacija

1929 metų sausio 24 d. studentės tautininkės savo atskiros korp. įstatus užregistravo Lietuvos U-tete ir 1929 metų birželio 2 d. turėjo pirmąją iškilmingą inauguracinę sueigą. "F. L." tapo atskira korporacija, (jau turinti 98 nares).

1929 metų gruodžio 1-2 d. penktosios studentų Atstovybės rinkimuose jau buvo išrinkta ir viena "F. L." atstovė — gavusi 62 balsus.

Gilus patriotizmas ir tvirtas moralinis pagrindas bei griežta korporantiška drausmė buvo jų gyvenimo kelmą. Kaip inteligentės lietuviškos jos savo pareigą laikė kelti visuomenėje ir šeimoje lietuviškų tradicijų, gimtosios kalbos ir Lietuvos žemės meilę. Savo sueigoms naudojosi bendrais rūmais su korp. "Neo Lithuania" ir visada glaudžiai bei nuoširdžiai bendradarbiavo.

Žemės ūkio Akademijos Dotnuvoje Lietuvių Studentų Tautininkų Korporacija "Jaunoji Lietuva"

Tų pačių tikslų siekdami, tais pačiais rūpesčiais gyvendami ir Žemės ūkio Akademijoje 1924 m. lapkričio 28 d. įsteigė Liet. Stud. Taut. Korp. "Jaunoji Lietuva".

Kitos Studentų Tautininkų Korporacijos

Kitos tokios pat, tų pačių tikslų siekiančios tautinės studentų korporacijos dar buvo šios: Korp. "Hercus Monte" Klaipėdos Komerc. Institute; Korp. "Geležinis Vilkas" Vilniuje, jį 1939 m. atgavus; korp. "Viltis" — tremties metais 1945-1949 m. Vokietijos U-tetuose studijuojančių studentų tautininkų įsteigta.

Tautinių Korporacijų suvažiavimui besitariant

Vienas tautinių korporacijų suvažiavimas įvyko 1948 m. lapkričio mėn. Vokietijoje, kuriam dalyvavo Neo Lithuania, Filia Lithuania, Hercus Monte, Geležinio Vilko, Jaunosios Lietuvos ir Vilties korporantai.

Dabar, liepos 2-4 d. Toronte, Kanadoje kviečiamas Neo Lithuania ir Filia Lithuania korporacijų suvažiavimas. Tenka kiek nustepti organizatorių nutarimu — šiame suvažiavime dalyvauja tik dvi tautinės korporacijos. Tuo tarpu jų turėjome viso 6, jos gyveno ir dirbo toms pačioms idėjoms bei tikslams. Ypatingai išsivijoje atsidūrus, jokio skirtumo neturėtų būti, nes jo iš tikrųjų ir niekur nėra.

Suvažiavime svarstyti

Suvažiavimo tikros programos neteko matyti. Be abejo, bus svarstoma svarbūs abiem korporacijoms organizaciniai bei veiklos reikalai. Mano asmenine

Graikijos karūnos princas Constantinas, sėkdamas savo prosenelių sportininkų pėdomis praktikuoja rutulio stumimą.

Vandens sportas Klaipėdoje

EDV. KARNĖNAS

Visų rūšių sporto šakoms sužydėti Lietuvoje, po pirmojo pasaulinio karo, sąlygos atsirado tik lietuvių tautai nepriklausomybės atgavus. O didelės sporto varžymų prasidėjo antrajam Nepriklausomybės laikotarpiui (1928-1938 m.), įsteigus Kūno Kultūros Rūmus. Visų rūšių sporto šakos pagyvėjo tiek, kad Lietuva išėjo į tarptautines sporto aikštes.

Ne vien miestuose ir miesteliuose, bet ir kaimuose lietuvių jaunimas žaidė futbolą, (kojinį), mėtė krepšinį, organizavo lengvosios atletikos lenktynes ir t.t. Naujuose moderniukuose pradžios mokyklų ir gimnazijų rūmuose buvo įrengtos sporto salės, o mokslo personale dirbo specialiai paruošti kūno kultūros mokytojai.

Kada visai Lietuvai sporto toną davė Kaunas, Lietuvos pajūrio sostinėje Klaipėdoje, taip pat virė labai gyvas gyvenimas. Čia ypač didelį gyvumą reikė sąsumos ir vandens sportas, juo labiau, kad čia varžėsi lietuviai su iš seniau gerai įsikūrusiais vokiečiais.

Nelengva buvo lietuviams Klaipėdoje išsikvoti gerą vietą sporte. Bet lietuvių entuziazmas ir tautinė ambicija ne tik pasivyti, bet ir pralenkti vokiečių, visose srityse greit davė gerus rezultatus.

Klaipėdos Sporto Sąjunga (KSS) — futbolo komanda, globojama vietos kariuomenės įgulos, greit iškilo į pirmąją komandą (lygą), ir ilgus metus

nuomone, suvažiavime turėtų būti svarstyta bei nutarta šie klausimai: 1) suregistruoti visus tautinių korporacijų, visų šešių, narius. 2) Visiems šių korp. korporantams pirmiausia rūpinantis savo korporacijų reikalais, suorganizuoti tautinių akademinių Korp. Sambūrio skyrius kur jų nėra ir įstoti nariais į Lietuvių Tautinę Sąjungą ir remti jos veiklą. 4) Prenumeruoti ir remti tautinę spaudą, kaip: "Dirvą", "Margutį", "Vienybę", "Amerikos Lietuvių" ir "Tėviškėlę". Jose pagal galimybę bendradarbiauti. 5) Apšvarstyti ir nutarti tautinės jaunimo organizacijos kūrimo reikalą J. A. V-bėse, o taip pat ir kitose valstybėse. 6) Surinkti visą korporacijų turimą archyva, istorinę medžiagą, fotografijas ir sureduoti bei išleisti Tautinių Korporacijų pilną istoriją ir kt.

KSS — Spielvereinigung futbolo žaidėnys puikiaiame Klaipėdos sporto stadione sutraukdavo didesnę klaipėdiečių minias. Lauko tenise ir lengvojoje atletikoje lietuviai buvo lygūs varžovai vokiečiams, dažnai juos nugalėdami.

Tik vandens, tame brangiausiame sporte, ilgai vyravo vokiečiai, turėję stiprius vandens sporto klubus — Neptun, Poseidon ir kt. Pirmasis lietuvių vandens sporto reprezentantas — Jachtklubas palaikė ryšius su kitų valstybių jachtklubais ir dalyvaudavo jų rengiamose regatose. Bet jis negalėjo pilnai atstovauti Lietuvos vandens sporto, nes lietuvių jaunimo masės dar nebuvo suorganizuotos į vandens sporto klubus. Taip pat ir negausus būrys entuziastų jūros skautų daugiau kreipė dėmesio išplaukti į "didžiulius vandenius", savo nedideliu laiveliu "Budys" aplankyti Baltijos jūros uostus Latvijoje, Estijoje, Suomijoje, Švedijoje ir Danijoje.

Iškilus ir sustiprėjus Klaipėdos krašto tautinio jaunimo sąjungai Santarai, kuri buvo gimininga jaunlietuviams, greit Klaipėdos lietuvių jaunimas masiniai užėmė savo vietą vandens sporte. Tam tikslui Santara aukų lapais visoje Lietuvoje surinko apie 20.000 litų pinigų, už kuriuos buvo įkastas tinkamas vandens sporto baseinas Smiltynėje (Neringos krante prie Kuršių marių, priešais Klaipėdą), įsigytas vandens sporto laivynas — regatinė jachta, keleta jolų, specialių irklinių valčių, kelios dešimtys dviviečių baidarių (jas patiems santariečiams perkant).

Santaros pastangos davė puikius rezultatus. Klaipėdos lietuvių jaunimas triumfavo ir labai noriai naudojosi vandens sporto priemonėmis. Nuosekliai treniravosi ir rengė plaukimo, irklavimo ir regatinės varžybas tarpusavyje bei su kitais klubais. Kartu su Jachtklubu, jūros skautais budžiais ir privačiais lachtininkais, klaipėdiečiai galėjo surengti net tarptautinę regatą Kuršių mariose.

Prisimenant tuos laimingus Lietuvos žydėjimo laikus visose srityse, suprantamas ir lietuvių gyvumas tremtyje ir emigracijoje. Miela girdėti, kad visose kolonijose lietuvių jaunimas vertėsi ne tik sausumos sporte, bet ir vandens sporte, sukurdamas savo klubus.

Europos gražuolės titulas atiteko Ingai-Britt Soderberg (vidury) iš Suomijos. Antroji vieta turkei Suna Soley (kairėje) ir trečioji vieta prancūzei Monique Lambert.

AR ŽINAI?

Amerikiečių šeima uždirba 40% daugiau negu prieš antrąjį pasaulinį karą. — Šeimos tik 1/5 žmonių dirba įmonėse. — 1/2 visos Amerikos šeimų turi nuosavus namus. — Daugiau amerikiečių įsigyja ūkius, bet ūkiuose mažiau gyvena. — Kiek jauni- mo baigė kolegijas ir augštes- nes mokyklas. — Daugiausia skelbimams išleidžia auto pramonė...

JAV gyvenančios šeimos finansinė padėtis nėra bloga — šitai nusprendė specialios tyrimo komisijos. Toji amerikiečių šeima — joje rasime nemažai ir lietuvių — nėra apskrovusi skolų našta, ji nesimeta azartiškai įsiskolinti laimės akcijų biržoje, jos sutaupos didelės, pagaliau, tos šeimos pajamos nuolat auga.

Paiškęs, kad šiuo metu tipin- ga amerikiečių šeima uždirba 40% daugiau kaip prieš antrą pasaulinį karą. Pajamos siekia ligi 300 milijonų per metus. Ir tai rekordinis skaičius.

Palyginus su 1947 m., dabar vidutinė šeima gali 12% daugiau išleisti. Nuo 1953 m. vidurio prasidėjęs ir užtrukęs vienerius metus ūkinis atoslūgis vidutinei šeimai nesugebėjo suduoti skaudesnio smūgio. Per pastaruosius metus pajamos sumažėjo mažiau kaip ketvirtadaliui JAV šeimų, o dviejų trečdalių pajamos kyla jau antri metai. Nuolat kyla ne turtin- gesniųjų, bet vidutinių šeimų pajamos.

Kai kas sako — šeimų pajamų kilimui daugiausia prisidedan- čios žmonos, dirbančios įstaigose ar įmonėse. Netiesa — atsako oficialiai paskelbti duomenys. Tipingoje šeimoje žmona tesirū- pina namų ūkiu ir vaikais. Tik viename penktadalyje visų šeimų žmona dirba ir jos pajamos nėra augštos.

40% tų žmonių uždirba mažiau kaip 1000 dol. per metus, o kitos atsiņša čekių, neviršijan- čius 3000 per metus. Pasirodo, kad daugiausia dirbančių žmo- nų yra tų šeimų tarpe, kurių metinės pajamos siekia tarp 5000 ir 10,000 dol.

Vidutinė amerikiečių šeima rū- pinasi ateitimi ir įvairiais neti- kėtumais. Tos šeimos asmeninių sutaupų dabar turi daugiau kaip 209 milijonų dol. Duomenys kal- ba apie tokį vaizdą: 35% visų šeimų vyriausybės laktais (bonds) ar bankų, paštų sąskai- tomis vidutiniai yra sutaupusios daugiau kaip 760 dol., kitų 35% visų šeimų sutaupos siekia ma- žiau kaip 760 dol., o 29% šeimų taupo laikydamos pinigų na- muose ar pasinaudodamos pav. gyvybės draudimu.

Pastaruoju metu pastebėta, kad sutaupos bankuose ir pasko- lų įstaigose, greičiausia dėl ky- lančių procentų, didėja.

Būdinga, kad biržų akcijomis tipinga šeima mažai tesusidomi. Akcijų savininkais tėra 8% vi- sų JAV šeimų.

Pinigai daugiausia investuoja- mi į automobilius, namus ir na- mų ūkio apyvokos reikmenis. Daugiau kaip pusė krašto šeimų turi nuosavus namus. Tai, aišku, liudyja apie kylantį gyvenimo lygį. Apie 70% šeimų šiuo metu turi po vieną ar du automobilius. O šiais metais laukiama, kad naujo ar varoto automobilio sa- vininkais virs daugiau 8 milijonų amerikiečių ir daugiau kaip 5 mil. įsigys namus... Ne visi ži- no, kad tipinga krašto šeima naudoja daugiau kiek pasenu- sių automobilių — tarp 4 ir 7 metų amžiaus. Tik 38% visų šei- mų turi mašiną, kurios amžius siekia mažiau kaip 4 metus.

Kas įsigyja namus ar mašiną,

suprantama, turi bristi į skolas. Jos dabar krašte siekia 115 bil. dol. ir tos sumos tris ketvirta- daliaus sudaro skolos už įgytus namus... Tačiau vidutinei šei- mai skolos už namus nėra atbai- dančios. Jos dažnai nėra dides- nės už butų nuomas, kai kuriais atvejais yra ir mažesnės.

Ar apsimoka įsigyti ūkį šia- me krašte? Kokios ūkių kainos? Atoslūgis ūkio gamyboje nėra atslilęs į žemės ūkių kai- nas ir jei kas investuoja pinigų į ūkį, gali tikėtis augančio pel- no. Krašte šiuo metu kyla dides- nis dėmesys ūkių įsigijimui. Pa- sirodo, kad ūkių kainos nėra že- mos ir nuolat kyla. Jei kas dabar nori įsigyti ūkį, tai už jį jau ten- ka mokėti du kartus su puse daugiau kaip prieš pastarąjį ka- rą.

Daugiausia už ūkį teks mo- kėti vad. kukurūzų (corn) vals- tybės krašto vid. vakaruose. Čia išsiskiria Ohio, Indianos, Il- linoiso, Michigano ir Iowos vals- tybės. Augštos ūkių kainos te- bėra ir Pensilvanijoje, Mary- land, New Jersey, Connecticut ir kt. Palyginus su prieškariniu lygiu ūkių kainos daugiausia krito Colorado, N. Meksikoje, Nevadoje, Idaho, Maine, Arizo- noje.

Būdinga, kad ūkiai, jų užima- mas plotas rodo tendenciją didėti. Jei 1940 m. vidutinio ūkio dy- dis siekė 174 akrus, o 1950 jis jau buvo pasiekęs 215 akrus, tai šiuo metu jis bus dar didesnis. Augant ūkių dydžiui, mažėja ūkių ir jų gyventojų skaičius. Nuo 1950 m. ūkių gyventojų skaičius iš 25.1 milijonų nukrito ligi 21.2 mil. ir per tą patį laiko- tarpį ūkių skaičius iš 5.6 mil. krito ligi 5.4 mil.

Krašto ūkio žinovai teigia — JAV žemės ūkiu reikia pasitikė- ti ir jo laukia nebloga ateitis. Tačiau... ūkio pajamos, atskai- čius visas išlaidas, 1954 m. bu- vo 30% mažesnės kaip 1947 m., kai turėta augščiausios pajamos. Iš kitos pusės teigiama, kad ti- pingo amerikiečių fermerio, at- seit ūkininko, vidutinės paja- mos vis laikosi pastoviam ly- gyje. 1950 m. jos siekė, išlaidas atskaičius, 2,352 dol., o pereinamais metais — 2,268 dol. Tuose ūkiuo- se, kur našiau ūkininkaujama, žinoma, metinės pajamos buvo augštesnės.

Aišku viena, nors kainos už žemės gaminius yra sumažėju- sios, tačiau ūkių, kaip pinigų investavimo ir... ramaus gy- venimo vieta vis domimasi mies- to gyventojų tarpe. Daug mies- tiečių perkasi ūkius 20-40 mylių nuo miesto ir kasdien važinėja gaisais keliais į darbą. Dažnai pasirodo, kad įgyti kiek senes- nių trobesių ūkį su mažu žemės sklypu yra pigiau, kaip miesto užmiesty nupirkti namus su mažyčiu sklypu. O šiaip per- kant ūkį kainos nėra mažos ir už vieną akrą gali tekti sumokė- ti ligi 300 dol.

Kaip paplitęs rūkymas JAV, rodo tai, kad kasdien rūko ci- garetės pusė visų vyrų gyventojų ir ketvirtadalis visų moterų. Rūkančiųjų tarpe daugiausia rūkoma nuo 10 ligi 20 cigarečių per dieną. 4 milijonai yra tokie rūkoriai, kurie kasdien surūko mažiau kaip 10 cigarečių. Pusė milijono yra "smarkuolių", surū- kančių daugiau kaip du pakelius per dieną, o du milijonai užsi- rūko tik retkarčiais.

Nepaisant unijos susitarimų dėl metinės garantuotos algos su Fordu ir General Motors, vi- sa eilė kitų pramonės šakų pasi- rengė atkakliai kovai su unijo- mis. Kai kuriose JAV valstybė- se įstatymų leidimo organai pa- sipriešins unijų susitarimams ir neprileis prie unijų reikalauja- mų mokėjimų nedarbo metu.

Clevelando m. srity šiuo me- tu yra 24,000 bedarbių. Jie yra dirbę įvairiose pramonės įmo- nėse ir dabar vis daugiau jų pa- šaukiama atgal į tas pačias darbovietes. Čia auga ne tik dar- bų pasiūla, bet ir atlyginimai. Jei pernai Clevelando pramonės darbininkas vidutiniai per sa- vaię uždirbdavo 80,58 dol., tai šiais metais tas uždarbio vidur- kis jau siekia 85,72 dol.

Kokie galimi darbai mokyklas baigusiesiems? Visose JAV dau- giau darbo galimybių yra bai- gusiems kolegijas, nes šiais me- tais jas baigusių skaičius yra mažiausias nuo 1948 m. — iš vi- so 325,000. O augštesnės mo- kyklas (high schools) baigusių skaičius dabar rekordinis savo dydžiu JAV istorijoje — apie 1,400,000.

Kolegijas baigusiesiems palan- kiausia darbo sritis — įvairaus tipo inžinierių, statybos, techni- kos įmonės, įstaigos. Daug gali- mybių yra moterims bankuose, ypatingai turinčioms mokslinį tos darbo rūšies pasirengimą. Kolegijas baigusieji nesunkiai gali gauti darbo ir federalinėse įstaigose (civil service darbai).

Augštesnės mokyklas baigu- siems daugiausia galimybių yra: moterims - universalinėse krau- tuvėse (depart. stores), drau- dimo įstaigose, bankuose, krau- tuvėse, restoranuose (padavėjų darbas). Mašinraštis, tai būtina sąlyga norinčioms dirbti įstaigo- se. O mokyklas baigusiesiems va- kinams didžiausia darbų pasiū- la: raštinės tarnautojai, pasiun- tiniai įstaigose, pramonės įmo- nių darbininkai — padėjėjai, benzino stočių, auto taisymo įmonių tarnautojai.

Krašto bizerieriai skelbimams spaudoje kasmet išleidžia ligi 600 mil. dol. Tačiau ne visi ži- no, kad didelę dalį besiskelbian- čiųjų sudaro pačios turtingiausios finansiniai įmonės-koncer- nai. Štai 1954 m. 24% visų skel- bimų spaudoje buvo auto pramonės ir ji čia išleido rekordinę 139 mil. dol. sumą.

Jau aštunti metai iš eilės pats didžiausias skelbimų tiekėjas — General Motors (37 mil. per me- tus...), toliau seka — Ford Motor Co. (apie 18 mil.), Chrysler Corp. (per 11 mil.) Colgate-Pal- molive Co. (apie 11 mil.), Distil- lers Corp. — Seagrams (apie 10 mil.), Gen. Foods (per 9 mil.) ir kitos įmonės, reklamai išlei- džiančios milijonus dolerių per metus.

D O W D
FOR A DEAL
ON AN
OLDSMOBILE
2900 MAYFIELD

PAVOJUS JAV — PRANCŪZŲ DRAUGIŠKUMUI?

Pastaroji Vokietijos kanclerio Adenauerio viešnagė JAV šalia kitų tikslų turėjo vieną, būtent, pasaulio akivaizdoje išryškinti Vak. Vokietijos pasiryžimą to- liau būti Amerikos partneriu. Daug kas pastebėjo, kad iš visų viešųjų pareiškimų kyšojo retai aptinkamas draugiškumo tonas.

Vašingtono spaudos nuomone, Vokietija vėl iškyla į pirmau- jantį vaidmenį Europoje, labai greitai laiku ji virs pačia galingiausia, šalia sovietų, senojo kontinento valstybe. Iš kitos pu- sės Prancūzijai jau pranašauja- mas jos vaidmens smukimas. Jau dabar kai kurie augštieji prancūzų politinio gyvenimo pa- reigūnai reiškia vis daugiau ne- pasitenkinimo dėl vis augančio JAV ir V. Vokietijos bendradar- biavimo užsienių politikos srity. Jau sakoma — JAV ir Prancū- zijos ligšiolinė draugystė atsidū- rusi sekliuose vandenyse...

Vis prisibijodama Vokietijos įsigalėjimo, Prancūzija, spėja- ma, su didesnėmis simpatijomis žvelgs į galimus glaudesnius ry- šius su Maskva. Žinoma, ir pa-

čioms JAV kelia rūpesčio pran- cūzų silpnosios pusės.

Auga neramumai šiaurės Af- rikoje, gali pakenkti amerikie- čių oro bazėms Maroke, netvar- ka Indokinijoje, nestabilumo reiškiniai Paryžiuje. Visa tai reiškia, kad kinta partnerių vaidmenys. Iš Vašingtono pra- nešama, kad buvęs JAV augštas- sis komisaras Vokietijai John J. McCloy, dabar bankininkas New Yorke, yra vienas pačių didžiųjų planuotojų parengti kuo glau- desnius bendradarbiavimo ry- šius tarp JAV ir Vokietijos.

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba ra- kandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkaivavi- mų, ko visada reikalauja ap- fraudos kompanijos pirm, ne- gu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS
609 Society for Saving Bld.
Telef.: MAIN 1-1773.
Rezidencija: PENINSULA 252

Čia yra d'iovininkų grupė, kurią aplankė BALFo pirm. kan. J. B. Končius. Iš viso jų yra 725. Jie dėl blogo maisto ir prastų patalpų apsirgo šia liga. Siandien Vokietijoje ir Austrijoje už pinigų viso ko galima nusipirkti. Jie visi prašo Amerikos lietuvių po 10 DM (po \$2.50) kas mėnesį paramos. Jų vardu nuosirdžiai prašau, ge- ros širdies lietuvius aukoti per BALFą jų paramai.

Mes duodam ir iškeičiam Eagle Stamps

THE MAY CO.'S BASEMENT

Specialus Pirkiny!

Garantuotai plaunama RAYON

BEMBERG VASAROS SUKNELES

Spalvos:

- Juoda
- Mėlyna
- Ruda
- Žalia

3.99

Marble Print Dress patogios vėliausios mados. Atlenktos rankovės; platūs kalnieriai ir su savo diržu. Šešių sagų priekio užsegimas. Dydžiai 12 iki 20; 16½ iki 24½.

Dviejų rūšių vėliausios Sheer sezono suknelės. Platūs raštai, ne- perryškios, patogios ir populiarios mados... jūs norėsit gaut bent vieną už šią specialiai žemą kainą. Visos yra geros rūšies medžia- gos, puikiai nešiosis.

The May Co.'s Basement Women's Dress Department

NEDIDELIS KIEKIS!

GARSAUS ARMSTRONG SPATTER SIENŲ DENGIMAS

Likusieji
Įvairios spalvos
Reg. \$3.00
VERTĖS!

99c

KVADR.
YARDAS

CONGOWALL & QUAKER

Sienos dengimo likučiai
Reg. 59 c. Vertės

25c pėda

GUMINIO PAGRINDO SIENOS JUOSTA 19c

4 colių pločio. Pėda

GRYNOS LINŲ ALYVOS

Baltų namų dažai

\$2.75
Galionas

50.000 SIENOS POPIERIAUS RITINIŲ

Paprastai Vertė iki \$2 už ritinį!
Dabar daug žemiau **25c** iki **35c** už ritinį

U. S. WALLPAPER & PAINT CO.

6001 Euclid Ave. • Mes pristatome • HE. 1-6944

Laisvas mašinų pastatymas už krautuvės

Palapinė vargšei studentei

Pastabos studentei Elenai ("Dirva", 22 nr.) bei kitiems, kurie geidžia "sveikojo" meno

J. PIVORICNAS

"Aš gyvai jaučiu, kad tie, kurie negali rasti savo entuziazmui peno pažindami savo pačių kraštą toki, koks jis yra iš tiesų, arba tie, kurie negali mylėti žmonių vien už tai, kad jie yra žmonės, — kuriems būtinai reikia rėkauti ir dievinti savo tėvynę savo įkarsčiui kelti — tie myli savo įkarsčių daugiau už tėvynę".

R. Tagore

Rodos dar nelabai priklausau prie vyresniosios kartos, todėl gal ir ne mano reikalas atsakinti studentės Elenos nepaprastai jaunatviškus žodžius. Tačiau sunkoka nutylėti, nes žinau, kad daugelis panašiai kaip ji galvoja ir bereikalingai jaudinasi. Senuosius, kurių gyvenimas jau toli praėityje, geriau gal palikti ramybėje. Gal ir netiktų drumsyti jų dabartinio gyvenimo, liūliuojamo kituose, geresniuose laikuose. Bet jau kitas reikalas, kai jauna studentė Elena pateikiškai kai tarie.

"Kur dingo Vaičiūčio Lietuva dainoj". — "Yra šalis?" "Kur dingo". — "Ten mergelės kaip lelijos, berneliai dobilėliai".

Viskas prapuolė. Beliko tik iškrypusių mergų, pusbernių ir bernų kraštas...

Ir jei pastarieji žodžiai teisybę sako, kas tuomet? Kas atsitiks, jeigu vienas kitą stud. Elena įsitikins, kad iš senos didvyrių tautos beliko tik pilki žmogeliai, kurių vieni baigia paklupti sunkioj gyvenimo kovojo, o kiti dar tebesikapsto, nepasiduoda, nors ir nesirengia didvyriais tapti? Kas daryti, jei iš jos draugės sužinos, kad mus galima vadinti bernų ir mergų tauta, nes didi dauguma mūsų bajorijos prie "kilnesnės" tautos prilipo? Aplinkyboms kebliai susidėjus, prie progos gal... pasekti minėtos clevelandietės (nežinau, ar tokia buvo) pavyzdžiu — išsiginti tautybės?

Gyvenimas visą laiką nešykštiti mums įvairių negerovių. Tokį jį radom, tokį ir paliksim. Stebuklų tikriausiai nebusulauksim. Rojų jau baigiamė pamiršti. O ir tėvai Adomas su Jieva būdami du vienu ir viso ko pertekę, ir tai apsikauliojo ir laimę prarado. Ir tuo metu, kai pasaulis buvo dar taip neišmatuojamai platus, ir žemė dar nebuvo blogo pavyzdžio (be abejo, nei blogų rašytojų), jų vienas sūnus turėjo kristi nuo savo brolio rankos.

Nieko nepadarysime, jeigu pasaulyje nuo seno šalia ramios, maloniai suokiančios lakštingalos yra ir plėšrus vilkas. Bet pagaliau ir tą mieloji lakštutė, proga pasitaikius, labai nepoetiškai praryja ir dailiają Dievo karvytę, ir niekuo nekaltą kirmelaitę, taip elegantiškai besiraiančią ir ramiai sau besidžiaugiančią gyvenimu.

Nėra ko stebėtis, kad ir pas mus rietenų nestinga. Suprantama, kad būtų daug geriau, jeigu visi sutartinai ir darniai veiktų. Bet tokių stebuklų tikėtis mes negalime. Pikty ginčų niekuomet nebus išvengta. Būtų geriau studentei Elenai jau dabar apsiprasti su mintimi, kad visi mūsų "veiksniai", kurie dabar taip narsiai pešasi, kai iš tiesų dar nėra ko varžytis, ateityje, kai jau bus dėl ko peštis, pjausis su didesniu įnirtimu...

"Kaip lavoninė kvepia istorija", poeto Radausko pasakojta. Ir tai tiesa. Ir mūsų garbingojo senovės nestigo rietenų. Mindaugą, kurį šiandieną visi minime su pagarba, nužudė samokslininkai, kuriems jis anuomet mielas nebuvo ir tikriausiai didelis neatrodė (gebėjo, rodos, ir svertimą žmoną pasigrobt). Nuolatos,

pasitaikydavo peštynių palei valstybės vairą.

Ir vėlesniuose mūsų istorijos lapuose nevisuomet stiprybės pasisemsim. Bajorų atskilimas nuteiks mus nemaloniai. O Vaičiūčio laikų Lietuva, kurios dabar stud. Elena pasigenda, anuomet turėjo atrodyti labai nyki. Tauta pavergta, ir pilnos vienybės taip pat toli gražu nebuvo. Pavyzdžiui, "Aušrą", kurią dabar visi laikome pirmuoju mūsų tautos sąmonę žadinusiu švyturiu, anuomet ne visi palankiai pasitikio. Kudirka apsisverkė ir grįžo. Bet jos priešininkų tarpe buvo ir didelių žmonių, kaip, sakysime, vysk. A. Baranauškas.

Tačiau gal netaip blogai, kad aplinkoj visą laiką gausu juodų dėmių. Tarp tamsiųjų mes patys šviesesni atrodome. O, žinoma, visiems mums juk be galo svarbu, kad kitiems atrodytume daug geresni, negu tikrumoj esame! Gal todėl ir į priekaištus moksleiviams stud. Elena taip jautriai reagavo, nepašykštedama kaltinimų vyresniajai kartai bei niekuo nekaltiems rašytojams ir — gausiai paberdama atodūsių ir pažadų.

Bet kažin, ar mūsų visuomenė turėtų nelengvą Lietuvos garsinimo našta beatodairiškai krauti ant studentijos pečių ir reikalauti iš jos kokių ypatingesnių pažadų? Man rodos, visi blaiviau galvojantieji sutiks, kad mums daug svarbiau, kokią Lietuvą mūsų dabartiniai studentai saviesiems kurs, negu — kokią ją svetimiešiams vaizduos. Visi bus patenkinti stud. Elena, nors gal ir nesugebanti Lietuvos populiarinti dirbtiniu būdu, jeigu ji rimtai pasirodys gyvenimui ir, būdama blaivi, sugebės ir norės dirbti savo žmonėms, savom pilkų artojų kraštui, kuriame, kaip ir visur, nedaug didvyrių, bet apstu tamsių bernų ir mergų; kuriame ir luosų ubagų yra; kuriame, jei turėsime laimės sugrįžti, tikriausiai dar ir utėlių surasim. Dirbtinė Lietuvos vardo reklama nereikalinga. Mes apie savo tautą svetimiems nuolat kalbame netiesioginiu būdu. Padoraus žmogaus kasdieniai darbai Lietuvai daugiau pasitarina, negu naiviai ir pigiai išgražintos Lietuvos dirbtinė propaganda.

Tad visai nėra reikalo jaudintis, jeigu kas tenai, matyt, dar nepakankamai išsimiegojęs, pasigedo Lietuvos vardo garsinimo. Atrodo, kad mes ir šiaip jau per daug jėgų pašvenčiame reklamai. Pavyzdžiui, labai dažnai mūsų menininkų bei meninių vienetų darbo išdavus nustelbia reklamos ir patiemis menininkams pagerbti atliekamų apeigų iškilmingumas. Nelabai jauku, kai po didelių garsinimų prašajaičiui tuoj atsiskleidžia prieš akis skurdi mūsų gyvenimo tikrovė.

Bevartant laikraščius kartais susidaro įspūdis, kad mūsų mokslininkų ir menininkų vienintėlis tikslas ir tiesioginė pareiga yra garsinti Lietuvos vardą. Bet jei jau taip liguistai rūpinsimės Lietuvos garsinimu, tai jai tik-tai pakenksime, nes ilgainiui visai nusigyvensime ir neturėsime kuod didinti jos garbę. Yra žymių, kad galime suabagėti labiau ir už tuos bekojus elgetas. Prisiminkime, kaip vaikiškai didžiujamės garsenybėmis, kurių gyslose bent kiek yra lietuvių kraujo, nors ir labai retai ir mus jie dėmesį bekreipia. Kartais miklūs "žvaigždžių" jieškotojai pristato mums kaip tautiečius ir tokius žmones, kurie patys sakosi esą visai kitos kilmės. Kai kurie jau ir polijo skiepių išra-

dėja, dr. Joną Salk, suskubo atsiklausti ar jis kartais ne lietuvių kilmės. Gaila, kad garsaus žmogaus, su taip lietuviškai atrodančiu vardu, negalime panaudoti Lietuvos vardo garsinimui. Todėl belieka savuosius intelektualus kiekiau priištiti prie propagandinio vežimo.

Čia ir vėl atsiduriame prieš liūdus reiškinius. Nelinksma, kad pas mus dar tiek daug naivių žmonių, kurie kiekviena prapaga zirzja, kad mūsų rašytojai bei dailininkai vaizduotų Lietuvą maždaug tokią, kurioje net ir ubagai atletiški ir gražiai išsipošę po kaimus važinėti žirgais, ristesniais nei širmis paties šv. Jurgio, šmėkšteli skurdžios mūsų ateities vaizdas, kai prisimeni, kad yra ir mokslus einančio jaunimo, panašiai giedančio. Gailus juokas paima, kai nugirsti studenta, teigiantį, kad Čiurlionio ansamblio repertuare yra nepageidaujamai modernių dainų; arba — kai Stud. Elena išsigaista, neradusi lietuviškuose romanuose Lietuvos maždaug tokios, kurioje upės pienu tekėtų ir visos mergelės lelijėlės su rūtelį vainikėliais ant šviesių galvelių, palei gintaro vartelius ant baltųjų rankelių ymodamos ir dainelės dainuodamos, vien tiktai bernelių dobilėlių, bėraisiais žirgeliais atjojančių, ramiai sau kas viena dienelė laukyt...

Rodos daugelis tiki, kad tautos gyvybei reikalinga augsto lygio sava grožinė literatūra bei menas. Ir daug kas vis dar norėtų įpiršti mūsų menininkams kažką visai panašaus į tą, savotiškai pagarsėjusį, bolševikų socialistinį realizmą. Todėl dar sykį tenka priminti pasaldintų šapnų mėgėjams, kad grožinės literatūros veikalai rašomi ne propagandos tikslui. Ne tam kuriamas menas, kad svetintaučiai jame surastų mums daug dailės, negu tikrumoj esam; ir ne tam, — kad kūrinyje telpantų mūsų atvaizdų pigiai nusaldytų grožio patys svaigtume ir pragaistingai lyg opiumu migdytumės. Pakanka, kad jau Lietuvoje pasilikusius mūsų rašytojus bolševikai prievartauja "sveikuojų" menu, reikalaudami vaizduoti socią, patenkintą ir entuziastiškai dainuojančią liaudį.

Laisvuose ir kultūringuose kraštuose studijuojančiam mūsų jaunimui nesunku sužinoti ir įsitikinti, kad kūrėjui reikalinga laisvė. Skurdi ateitis grėsia mūsų kultūrai, jei būsimasis mūsų elitas neišsiaiškina, kaip maždaug žiūrėti į meno kūrinį ir ko iš jo tikėtis. Pakankamai nejauku, kai šiaip jau gerų norų turinti stud. Elena daro neteisingus priekaištus mūsų rašytojams. Visai sutinku, kad nusimanantieji apie literatūrą stud. Elenos minėtų romanų autoriams nurodys nemaža trūkumų. Bet jie nepasmerks autorių, kad jie vienodai daug (o gal net ir daugiau) domisi Lietuvos gyvenimo tamsiais reiškiniais, kaip ir šviesiais. Ar įsivaizduojam nuostolius, kurie būtų ištikę pasaulinę literatūrą, jeigu būtų buvę uždrausta vaizduoti šios asarų pakalnės skurdą tokiems, kaip Gogolis, Dostojevskis, Gorkis, Hugo, Balzac, Maupassant, Pirandello, Blasco-Ibanez, Dickens, Hamsun, Stenbeck? Rašytojas visuomet pasirenka tokius gyvenimo reiškinis, kurie jį patį labiausiai jaudina, ir j kuriuos įsijausti jis tikisi labiausiai sugebėjęs. Ir stud. Elenos kaltinamieji mūsų rašytojai nėra kokie bolševikų agentai, kuriems rūpėtų teršti Lietuvą. Tuos gausius ir niekeno neapmokamus viršvalandžius jie dirba tikriausiai su labai gerom intencijom ir didėlėm pastangom. Jei kūriniui neišėina pakankamai geri, tai ar galima pikta smerkti visas išgales dėjusius jų autorius?

Ne paslaptis, kad mūsų rašytojai kuria labai vargingose sąlygose. O kiek mes jiems padėdam? Tiktai dažnai dar grubiai braunamės jiems nurodyti, kas literatūros menui tinka, ir kas — ne. Kodėl gi nepalikti jiems laisvų rankų ir neparodyti pasitikėjimo jų pačių nuovoka bei sugebėjimu? Jei kūriny išeis meniškai stiprus, nesvarbu, kad jame bus pavaizduota daug skurdo ir neigiamų personažų. Išverstas į svetimas kalbas jis žymiai daugiau pasitarina Lietuvos garbei, negu šimtai naivių jos vardo tiesioginių garsintojų. Apdairesnis skaitytojas, lietuvis ar svetimtautis, visuomet supras, kad romanas nėra Lietuvos, nei jos kurios dalies, autentiška fotografija. Jis aiškiai susivoks, kad tai — dalis pačio aurtoriaus širdies, kurioje — o ne kur kitur — vyko visos tas, į knygos lapus pakliuvęs gyvenimas. Visiškai nėra reikalo jaudintis, jeigu koksa vėpla knyga supras blogai arba atvras į nelabai tinkamą kuriems nors pašaliniam reikalams. Tokiais atvejais autorius nekaltinamas. Šia proga tenka vėl prisiminti, kad meno kūriny vertinamas pirmiausia pagal jo stiprumą meniniu atžvilgiu. Todėl ir jį aptarti ir matuoti reikia gerai iš meninio taško. Galima aptarti jį ir kitais požiūriais. Bet prieinama nesąmonij, kad bendra meno kūrinio vertė bandoma nustatyti nagrinėjant jį ne meniniu, bet kuriuo nors kitu požiūriu. Naudodami tokį metodą, galėtume daugelį gerų literatūros veikalų pavadinti netinkamais. Prieš ketelę metų vienas mūsų vyskupų nepatyrė dievotiems katalikams skaityti... Krėvės "Dangaus ir žemės sūnų".

Žinoma, jei panašiai žiūrėsime į visus menus, tai ir uoliems ir Lietuvos vardo garsintojams teks dar ilgai džiaugtis prieš svetintaučius vis tais pačiais, nors ir niekados nesenstančiais, faktais, kad lietuvių tauta labai gabi ir kultūringa, nes jos kalba labai graži, turtinga ir sena, ir liaudies dainos labai gražios; jomis žavėjosi antai net Lessingas, Herderis ir Goethe. Tiktai čia gal nebūs pameluota. Tačiau tokių mūsų "nuopelnų" dar nepakaks svetimųjų simpatijoms įsigyti.

O jei studentė Elena mūsų grožinėje literatūroje nesuras pakankamai medžiagos padailintam Lietuvos pavaizdavimui, tenesibijo ji pasakoti savo klausytojams apie paprastą, pilką, daug vargo ir maža šviesos mačiusią Lietuvą. Nes kokia mums prasimė vaizduoti save tokius, kokie iš tiesų nesam? Paprasti, nuširdūs ir ne perdėtai gaudūs žodžiai daugiau padės, negu išdailinti, dirbtiniai pasigyrimai ar pavėrkšlenimai.

Šia proga dar pastebėtina, kad vertingesnių knygų nebūtina įieškoti premijuotųjų tarpe. Dažnu atveju premijas nulemia visai pašaliniai dalykai, net nieko bendro neturį su knygos menine verte. Pavyzdžiui, ir a. a. Krėvė premijoms neturėjo laimės. Kai kurie jau čia, Amerikoje, per ketelę metų sugebėjo prisimedžioti premijų berods daugiau, negu jis per visą savo gyvenimą. O turbūt dar nergetai atsiras tokie, kurie kūriny turtu galės lygintis su juo.

Šie pabiri mano sakiniai te-

ra vardą provincijos leidinių tarpe. "Oltner Tagblatt" paskelbė straipsnį pirmame puslapyje. Oltenas yra žymus pramonės ir ypač susisiekimo centras. "Der Morgen" Oltene yra katalikų dienraštis, paskelbė vedamąjį.

Straipsniai, kaip sakytą, tilpo ir mažesniuose miestuose išeinančiuose dienraščiuose ir kelis kartus per savaitę išeinančiuose leidiniuose.

Visų straipsnių tema yra tokia: Maskva klastingu būdu, sulaužydama sutartis, užpuolė Lietuvą ir kitas Pabaltijo valsty-

būnie vargšei našlaitei Elenai, kukli palapinė. Užuoventas ji gal ir nedaug besuteiks. Čia ne tas, kas gražiai karalaitė buvo tie puikieji rūmai, vergų kruvinų pečių, aštrių botagų čaizomų, taip rūpestingai pastatyti anais, gersiais, nebeatmenamais laikais. Čia ji greičiausiai nesijaus nei laiminga, nei rami. Bet, sako, laimė atneša nuobodulį, ir žmogus tuomet pasijunta dar nelaimingesnis.

Skurdžio palapinėj tokio pavojaus nėra. Patyriau, kad joje gyventi gera. Tiesa, pro skylėtą stogą kartais laša lietus. Bet giedrią naktį pro tuos pačius plyšius žvaigždės suspingsi nuostabiai.

Visi minėjo Lietuvą...

(Atkelta iš 1-mo pusl.)

ra vardą provincijos leidinių tarpe.

"Oltner Tagblatt" paskelbė straipsnį pirmame puslapyje. Oltenas yra žymus pramonės ir ypač susisiekimo centras.

"Der Morgen" Oltene yra katalikų dienraštis, paskelbė vedamąjį.

Straipsniai, kaip sakytą, tilpo ir mažesniuose miestuose išeinančiuose dienraščiuose ir kelis kartus per savaitę išeinančiuose leidiniuose.

Visų straipsnių tema yra tokia: Maskva klastingu būdu, sulaužydama sutartis, užpuolė Lietuvą ir kitas Pabaltijo valsty-

bes. Ji veda imperialistinę politiką ir yra vienintelė valstybė, kuri po karo pasisavino svetimas teritorijas. Sovietai įsteigė Europos širdyje savo rūšies kolonialą imperiją, nors šiaip kolonializmas baigia mirti ir laisvė suteikiama net atokiausia gyvenantiems negrams! Neabejojama didžioji lietuvių tautos dalis žiūri į dabartinę valdžią kaip į okupacinį režimą. Pabaltijo klausimas yra atviras ir jį tebus galima išspręsti, atstčius pamintą teisę ir leidus atsistatyti laisvoms Pabaltijo tautomis.

Beveik visi laikraščiai savo straipsniuose specialiai paminėjo, kad Pabaltijo klausimas turi būti svarstomas "keturių didžiųjų" konferencijoje, kuri turi susirinkti Ženevoje liepos mėn. viduryje. Tokiu būdu šios svarbios konferencijos išvakarėse buvo ypač plačiai primintas Lietuvos vardas ir iškelta Lietuvos byla.

Sutraukiant, galima pasakyti, kad dar niekuomet Lietuvos vardas nebuvo taip plačiai pagarsintas, kaip šiomet, kai suėjo Lietuvos pavergimo 15 metų sukaktis. Kelias dienas iš eilės Lietuvos vardas mirgėte mirgėjo visoje šveicarijos spaudoje. Ypač svarbu, kad plačiai apie Lietuvą rašė tiek pati Ženevos spauda, kur bus konferencija, tiek didieji dienraščiai, kurių svoris yra didelis ir tarptautinėje plotmėje.

IDENTIFICATION CARD

JOHN DOE

is protected against expenses of health care through the non-profit Blue Cross Plan.

Paimkite savo Blue Cross kortelę atostogaujant

Namuose ar kelionėje, Blue Cross apsaugoje jus nuo nenumatytų ligoninės sąskaitų.

Yra virš 6000 Blue Cross ligoninių nuo vieno krašto iki kito krašto, kurios duoda jums geriausią patarnavimą — be užsto grynais ir rūpesčio dėl kainos.

Visus įsipareigojimus, atitinkamus jūsų sutarčiai, visad duoda ir Cleveland Blue Cross užmoka tiesiai į jūsų ligoninę.

Visada nešiokite savo Blue Cross kortelę su savim. Namuose ar atostogaujant ji visada jus apgina.

Blue Cross

SPONSORED BY THESE NON-PROFIT HOSPITALS:

IN CLEVELAND
Booth Memorial
Cleveland City
Cleveland Clinic
Florence Crittenton Home
Evangelical Deaconess
Fairview Park
Forest Hill
Grace
Jewish Convalescent
Lutheran
Mt. Sinai

Polyclinic
St. Alexis
Saint Ann
St. John's
St. Luke's
St. Vincent Charity
Mary B. Talbot
University (Babies and
Childrens, Hanna House,
Lakeside, MacDonald House)
Woman's

IN THE SUBURBS
Bay View Hospital
Bedford Municipal
Berea Community
Doctors
Euclid-Glenville
Garfield Heights
Huron Road
Lakewood
Marymount
Rainbow

IN NORTHEASTERN OHIO
Amherst
Ashtabula General
Carey at Chardon
Brown Memorial at Conneaut
Elyria Memorial
Geneva Memorial
St. Joseph at Lorain
Allen Memorial at Oberlin
Lake County Memorial at Painesville

SENIAU IR DABAR

K. S. KARPIUS

ARTURĖS IMOTERĮ PREZIDENTU?

Respublikonams, kurių politika priklauso nuo Eisenhowerio prezidentystės, jau dabar, rūpi išspausiti prezidento pasisakymą ar jis kandidatuos dar viename terminui. Daroma visokių spėliočių, net tokių, kad ponis Eisenhoweris nesveikuoja ir nenorės, kad jos vyras vėl kandidatuotų. Šitokie gandai puikiai skamba demokratų ausyse, jie tikisi, jeigu kokį kitą kandidatą, ne Eisenhowerį respublikonai statytų, jie turėtų progą išrinkti demokratą.

Eisenhoweriui dar peranksti pasisakyti. Taigi jis į visus paklausimus atsako neaiškiai, visai nežadant, nors manoma, kad jis tikrai kandidatuos. Jeigu jis vėl kandidatuotų, jis bus jau 70 metų amžiaus, seniausias, kokį JAV kada prezidentu buvo rinkę.

Tat kur čia moteris? Nagi štai: 70 metų amžiaus Eisenhoweris, kitų keturių metų laikotarpį gali numirti, ir moteris išrinkta viceprezidentu 1956 metais, automatiškai liktų prezidentu!

O kas tokia ta kandidatė? Yra ir kandidatė: didelių ambicijų, dabartinė JAV ambasadorius Italijoje, Clare Boothe Luce. Ji anksčiau jau buvo kongreso atstovė, politikoje ne naujokė. Jos gi vyras yra leidėjas didelio ir daugiausia tiražo turinčio Life žurnalo ir įtakingo populiaraus politinio Time žurnalo.

Paprastai reikalingas: jis gali pastatyti respublikonų partijai ultimatumą — nenominuojat mano žmonos viceprezidentu, neremsiu jūsų partijos šiuose rinkimuose...

Kaip su dabartiniu viceprezidentu?

Dabartinis viceprezidentas Richard Nixon, dar neturįs 50 metų amžiaus, veiklus respublikonas ir buvęs senatorius, remia Eisenhowerį 1956 metais, pats tikėdamas būti vėl nominuotam, galbūt su ta pačia mintimi kaip Luce, kad Eisenhoweris gali mirti nesulaukęs antro termino pabaigos. Jam lengviausia proga būtų tapti prezidentu.

Roosevelto keturių terminų laikais, viceprezidentai buvo nominuojama seni žmonės. Ir kas terminas vis kitas. Trumanas sulaukė Rooseveltto mirties, nors Rooseveltas nebuvo senesnis už Eisenhowerį (mirė 65 metų amžiaus).

Ar respublikonai laikysis tos pat politikos, skirti kas terminas kitą viceprezidentą, patenkinimui partijos paskirų kelių reikalavimų?

Clare Luce jau 1952 metais pradėjo vaju nominacijai viceprezidentu, bet sakoma, pirmą kartą pradėjo. Niekas į tai nekreipė dėmesio. Šį kartą ji pradeda anksti: sugrįžus iš Italijos šios vasaros pradžioje, ji savo mintį perdavė respublikonų kongreso vadui. Ir turi jau argumentą: atėjo laikas moteriai kandidatuoti į viceprezidentus, tuo labiau, kad tas pagalbesis gauti moteris balsuotojas respublikonų partijai.

Kol kas dauguma respublikonų vadų sako, kad jie dar nenumato galimybės moterį statyti kandidatą į viceprezidentus. Kitai sako, jei moterį reiktų nominuoti, kodėl ne Maine senatorę Smith? Be to, Clare Luce yra katalikė, priėmusi katalikybę kongrese buvimo metu nežinia kuriais sumetimais. Ji ir Roman ambasadorium skirta todėl, kad katalikė.

Kai 1928 metais žymus New Yorko politikierius demokratas Smith, katalikas, kandidatavo į prezidentus, prieš jį protestantai varė žiauria, pasalingą agitaciją kaip prieš kataliką, nuedami iki tikrinimų, kad, esą, popie-

zius atsikelsias į Washingtoną iš Romos, jei prezidentas bus katalikas. Popiezius yra didelis baubas protestantams. Ir Smith nelaimėjo.

Viceprezidentui Nixon likti antram terminui bus sunku ne tiek iš šios moters pusės, kiek dėl to, kad jis kilęs iš Kalifornijos, iš kur ir senatorius Knowland, respublikonų partijos vadas senate, taip pat įtakingas jaunas vyras, turįs ambicijas ir į prezidentus, jeigu Eisenhoweris nekandidatuotų. Tarp Knowlando ir Nixono eina varžytinės už Kalifornijos respublikonų vadovavimą.

Knowland buvo Tafto rėmėjas, Nixon pasirinko remti Eisenhowerį. Tas jam ir davė viceprezidento vietą. Dabar Kalifornijoje respublikonų partijoje vyrą Knowland ir gubernatorių Knight, kurie visomis pastangomis nori išstumti Nixoną iš viceprezidento vietos. Varžytinės dar labiau daros įtemptesnės, nes 1956 metais respublikonų konvencija prezidento nominavimui bus San Francisco, Kalifornijoje.

AR PAISOMA MOKESČIŲ SUMAZINIMU?

Niekad Amerikos istorijoje nemokėta tokių augstų valstybinių mokesčių kaip po Korėjos karo. Demokratai, kurių valdymo laikotarpiu įvyko ir karai ir išsivystė tiesiog nežmoniškas valstybinių pinigų eikvojimas, įvairūs valstybės į virš \$270,000,000, 000 skolų, vis pajėgia įtikinti, kad jie yra mažojo žmogaus draugai ir gelbėtojai. Ir piliečiai mokėjo didžiausias mokesčius naštas ir vis norėjo demokratų valdžios.

1948 metais respublikonų kongresas pravedė \$4,800,000,000 taksų sumažinimą (prieš Korėjos karą), nepaisant Trumano didžiausių protestų. Bet kai tą rudenį įvyko prezidento rinkimai, Trumanas laimėjo, o respublikonų kandidatas Dewey pralaimėjo.

Pereitame kongrese, respubli-

konai vėl savinasi nuopelnus už sumažinimą mokesčių \$7,400,000,000 sumai. Pereitą rudenį senato ir kongreso rinkimų metu jie ėjo į visuomenę girdamasi tuo po Korėjos karo mokesčių sumažinimu. Tačiau kas atsitiko? Balsuotojai grąžino demokratams į kongreso kontrolę.

1956 metų prezidento rinkimais gali atsitikti taip: nors Eisenhoweris 1952 metais išrinktas prezidentu griebsi sulaukiant demokratų pradėtą Korėjos karą, jis gali būti demokratų apkaltintas karo kurstytoju, vedančiu Ameriką į karą su Kinija dėl Formozos. Ir demokratai, "taikos" skelbėjai, surengę pasimatymą su Kremliaus valdovais, gavę jų "palaiminimą", gali laimėti prezidento rinkimus.

Tokį planą remia unijos ir Sovietų politika remiančios pusiau komunistinės organizacijos, veikiančios priedangoje patriotinių ir demokratinų šūkių.

MEKSIKIEČIŲ VARGAI

Iš Meksikos kas metais, ypatingai vasaros sezoniniais darbams laukuose, įleidžiama apie 400,000 laikinų imigrantų. Paprastai, juodi darbininkai, uždėję po kelis centus dienai Meksikoje, veržiasi čia uždarbiauti. Ir įleidžiami, bet ne be vargo.

Emigruoti iš Meksikos reikalaujama, kad būtų tikrai sunkaus darbo darbininkas. Taip pat turi gauti savo vietos policijos liudijimą, kaip doras žmogus. Pirmutinį reikalavimą lengva išpildyti parodant savo juodą, sutrukusius nūd darbo rankas. Bet antrą, taip pat būtų lengva, jeigu ne Meksikoje sena tvarka veikiantis paprotis — pirkimas, kyšininkystė. Tu važiuoji į Ameriką! Ten daug uždirbsi — mokėk už asmens liudijimą ir galėsi važiuoti. Jeigu nemokėsi — šalin iš eilės. Kitas laukia, kuris mokės...

Ir uždirbęs kelis pesus namie vargdienis žmogelis turi sukelti reikalingą pesų sumą valdininkui kyši sudaryti, kitaip Amerikos nematys.

Nors JAV ir Meksikos valdžios nori tokią praktiką panaikinti, sugaudyti kyšius imančius valdininkus. Juk emigracija iš Meksikos, pagal darbo sutartį su Amerika, yra legalus dalykas.

DIRVOS JUBILEJINĖ TALKA

Dirva spalio mėn. 9 d. švenčia 40 metų sukaktį. Sukaktį atžymėti iki spalio 9 d. vykdoma talka sutelkti 400 naujų skaitytojų. Tai kiekvieniems Dirvos ėjimo metams po 10 naujų skaitytojų.

Į talką kviečiame visus mūsų senuosius talkininkus, bendradarbius, visus Dirvos skaitytojus ir šiaip Dirvos bičiulius.

Mums, norintiems prasmingai atšvęsti Dirvos 40 metų sukaktį, mums taip sunku surasti 400 asmenų, kurie dar Dirvos neskaito. Tik žiūrėkim, mes visi turime artimųjų čia JAV, bet jų nemažai turime Europoje, Pietų Amerikos kraštuose, Australijoje ir net N. Zelandijoje. Paraginkime ir patalkininkaukime, kad jie Dirvą skaitytų. Negalintiems patys ją užsakykite.

Norintieji ateiti į talką ir savo kaštais užsakyti Dirvą jos dar neskaitantiems, bet neturintiems adreso kam Dirvą siųsti, juos parūpina redakcija. Čia višad yra adresas, norinčių Dirvą skaityti, bet neišgalinčių už ją užsimokėti. Ypač tokių adresų mes turime iš Vokietijos, kur mūsų tautiečiai vargan pakliuvę, kenčia visokių nedeckliu.

Metinė prenumerata į visus kraštus sukaktuviais metais, iki spalio 9 d., kaštuoja \$5.00. Ir dar, kiekvienas naujas skaitytojas gauna iš redakcijos nemokamai, su specialiu sukaktuviniu įrašu knygą "Lietuva Tironų Pančiuose". Knyga 312 psl., kietuose viršeliuose, svarbi turėti kiekvienoje šeimoje. Jos kaina \$2.00. Knygos naujiems skaitytojams persiunčiamos Dirvos kaštais.

Tačiau vargšai, norį Amerikon patekti, tylėdami moka. Ir nė vienas nesutinka būti valdžiai liudininkais prieš kyšininkus. Be legalių emigrantų, Amerikon per vasaros metu nusekusią Rio Grande upę breną kas mėnesį po apie 80,000 slaptų darbo jėškotojų. Juos tūkstančiais deportuoja, bet tas negelbsti.

Darbo klausimai

Ką laimi automobilių pramonės darbininkai ir ko prisibijoma ateičiai?

Unijos susitarimai su turtinomis automobilių pramonės įmonėmis — Fordu ir General Motors, krašto visuomenėje vis dar tebekelia įvairias diskusijas. Niekas neabejoja, kad abiejų įmonių darbininkai nemažai laimėjo materialiam saugumui patikrinti. Kai kuri spauda net pastebėjo, kad JAV jau pradeda įvesti naują socialinę sistemą ar kad susitarimai reikią įsigalinti demokratiją pramonėje. Tačiau esama ir visai priešingų nuomonių.

Kiek žinoma, unijos noras buvo susitarti dėl garantuoto metinio atlyginimo, darbininkų įmonei atleidus. Tačiau ir susitarus dėl atlyginimo per 26 nedarbo savaitių periodą, CIO United Auto Workers unijos vadas W. Reuther susitarimus su Fordu ir GM pavadino istoriniais.

Dar daugiau, Reutherio, seno socialisto žodžiais, susitarimai esą atsakymas komunistų melui, nes jie parodą, jog laisvos darbo unijos ir laisvos įmonių vadovybės sugebancios bendrai išspręsti savo problemas.

Ką susitarimai atneš darbininkams? Taigi, pradėdant kitų metų birželio mėn., pav. Fordo darbininkai atleisus iš darbo, per 26 savaites jis gaus nedarbo pašalpas. Per pirmąsias keturias savaites toji pašalpa sudarys 65% gauto normalaus atlyginimo, atskaičius mokesčius. Per kitas 22 savaites tie mokėjimai sudarys 60% algos.

Mokėjimus padengs valstybių mokami nedarbo mokėjimai, o likusią dalį padengs įmonė iš savo specialaus fondo. Jau dabar Fordas ir GM numato sudaryti tuos fondus, už darbininkų mokėdami pav. po 5 ct. už kiekvieną išdirbtą valandą (Fordas).

Darbininkai, norėdami gauti tas pašalpas, turės būti išdirbę vad. "kreditus" ir jie priklausys nuo išdirbtų savaitę skaičiaus, planą pradėjus vykdyti ir nuo to, kiek laiko darbininkas buvo įmonės atleistas.

Vienam darbininkui tebus įmanoma surinkti ne daugiau kaip 26 šio kredito vienetus. Senesni darbininkai čia laimingesni, nes jiems vyks lengviau rinkti šiuos "kreditus".

Šalia nedarbo mokėjimų, Fordo ir GM darbininkams, šiais metais pradėdant ir 1957 baigiant, pakeliamas valandinis atlyginimas (per 6 ct.), padidinami pensijų mokėjimai, pagerinamas sveikatos draudimas ir kt.

Dabar keliamas klausimas, ar Reutherio susitarimai su galinomis Fordo ir GM įmonėmis neturės įtakos ir į kitas, smulkesnes pramonės šakas? Ar tai negalės atsilipti ir ūkio gyvenimui krašte?

Tikras dalykas, kad automobilių pramonėje parodytas pavyzdys užkrės ir kitas įmones — tvirtina krašto ūkio stebėtojai. Ir čia bijomasi susidurti su sunkumais, nes unijų reikalavimai palies su laiku ir silpnesnes įmones. Taip pat klausama — o kas bus, kai ūkinis gerbūvis krašte pradės silpnėti?

Tuo tarpu, beveik tikra, unija savo ligšiolinį laimėjimą laiko tik daliniu. Ateityje ji sieks pradžioje planuoto "garantuoto metinio uždarbio". Ir Fordas, pav., po trijų metų, pasibaigus dabartiniam susitarimui, unijos bus paprašytas dar pakelti savo mokėjimų fondą, daugiau mokėti atleistiems darbininkams ir... dar labiau kelti valandinius atlyginimus...

Jau kalbama, kad grėsia ir monopolio pavojus, nes pav. mažosios automobilius gaminančios įmonės, dėl padidėjusių kaštų išlaikyti darbininkus, vargiai galės pakelti didžiųjų koncernų konkurenciją.

Tačiau, kad Fordo ir GM darbininkai nuo 1956 m. birželio m. gautų nedarbo pašalpas (Fordo vidutiniai darbininkas galėtų ti-

kėtis nemažiau kaip po 52 dol. per 26 nedarbo savaites), reikia nugalėti vieną svarbią kliūtį — paskiros valstybės turi sutikti, kad prie jų mokamų nedarbo pašalpų įmonės primokėtų dar savo priedus iš savo fondų. Kai kur tokie pašaliniai primokėjimai draudžiami. Tad tektų kai kuriose valstybėse net keisti įstatymus ar administracinius potvarkius.

Dabar manoma, kad jei Michiganas ir Ohio valstybės, kuriose dirba du trečdaliai Fordo darbininkų, sutiks su numatoma Fordo mokėjimais, tai jų darbininkai po metų galės jau tikėtis numatytų nedarbo mokėjimų. Jei ne... tai visas susitarimas, bent kiek liečia Fordą, bus sutrukdytas ar kiek ilgiau atidėtas.

Ryšium su Reutherio pasiektais susitarimais, kai kas domisi ir paties unijos vadovo asmeniu. Taigi, Walter Reuther yra vokiečių kilmės, pasireiškęs savo socialistine veikla, energinga asmenybė, bent viešai deklaraujanti savo nusistatymą prieš komunizmą ir... šiuo metu JAV labai galinga bei įtakinga, o darbo judėjimo, unijų srity pati stipriausia.

W. Reutheris yra gimęs Vak. Virginijoje, JAV, o jo senelis buvo vokiečių socialdemokratas. 1932 m. Fordo atleistas Detroit, Walter drauge su broliu Viktoru atsidūrė Europoje, Vokie-

tijoje ir 16 mėn. dirbo amerikiečių pastatytoje automobilių įmonėje S. Rusijoje, Gorkio mieste. Apkeliavęs visą Rusiją, per Japoniją Reutheris, tada 28 m. amž., grįžo į depresijos slepiamą Detroitą. Jis greitai įsijungė į darbininkų organizavimo darbą, vykdė streikus ir prasiūšė į unijų vadovus. Sakoma, kad savo buvimo Rusijoje dėka jis tapęs antikomunistu. "Komunistai, anot jo, tai svetimos valstybės kolonijaliniai agentai". Jis organizavo prieškomunistines mokyklas, pravedavo komunistams priešingas rezolucijas.

Bet... vis daugiau matyti balsų, kurie įspėja dėl ateities pavojų. Chicago Tribune klausia: o kaip bus su neorganizuota darbininkų dalimi? Jie greitai pajus kainų pakėlimą, o jis bus neišvengiamas, norint įmonėms kelti savo mokėjimų fondus.

Ekonomistai kelia klausimą (H. G. Riter): jei pramonė toliau pasiduos unijų reikalavimams dėl metinių garantuotų mokėjimų, tai žalingai atsilieps krašto ūkiui. Tai galės privesti prie socialistinės valstybės ir prižiūrimo ūkio. Socialistinė valstybė... ar tai nėra išbandžiusi Anglija ir... su apverktinomis pasekmėmis?

O žinomas publicistas D. Lawrence (U. S. News — Report) didžiai susirūpinęs tvirtina, kad tie visi sprendimai gali pakeisti mūsų privatus ūkio sistemą... Jis klausia — kiek ilgai dar JAV ūkį dominuos unijų monopolis? Valstybinio socializmo pavojus kyla, o su juo — ir susirūpinimas ūkine Amerikos ateitimi.

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai visiems lietuviams

SUZY GALLAGHER

KANDIDATAS
COUNCILMAN 20th WARD

SOVEREIGN VIEŠBUČIO VEDEJAS

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai visiems lietuviams

GEORGE ZIMMERMAN

CANDIDATE FOR
JUDGE
OF THE MUNICIPAL COURT

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai mūsų draugams ir rėmėjams

**THE RELIABLE STEEL
PLATE COMPANY**

2330 East 79th St.

UT 1-8100

Greetings to Our Friends and Patrons For a Pleasant Holiday

GOODMAN'S DELICATESSEN

Where you get the finest in Delicatessens

15104 Kinsman Road

SK 1-1376

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People
TAYLOR VARIETY STORE

6714 ST. CLAIR AVE.

HE 1-4161

Greetings and Best Wishes to Our Friends & Patrons

HALE'S RESTAURANT
SERVING THE FINEST FOODS

6930 Superior Avenue

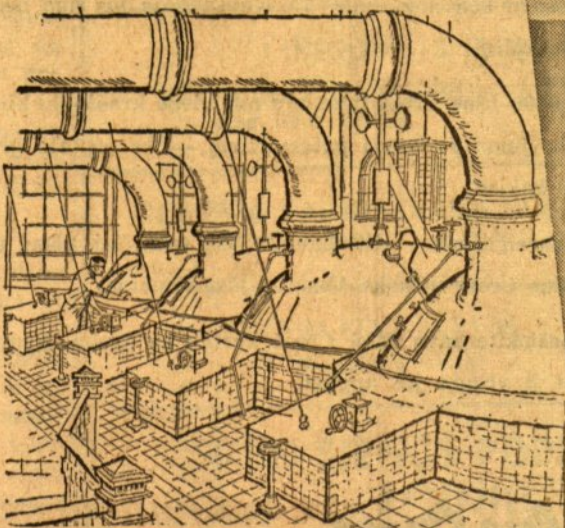
EX 1-9084

geram skoniui

YRA LABAI GERA PRIEŽASTIS

Stroh's yra vienintelis Amerikos alus gamintas 2000 laipsnių ugnim!

Žmonės klausia "Kodėl Stroh's turi tokį puikų skirtingą skonį?" Atsakymas yra lengvas, Stroh's yra vienintelis Amerikos alus gamintas virš atviros ugnies... vienintelis Amerikos alus gamintas 2000 laips. ugnim. Pamėginkit Stroh's šiandien ir atraskit puikų ugnim gaminto alaus skirtingumą.

Jums patiks

Stroh's

jis yra šviesesnis!

Dabar už vietines kainas

Clevelande ir APYLINKĖSE

Dirvos atostogos

Liepos mėn. 4-9 d. nutarė atostogauti Jugoslavų spaustuvė, kur spaudžiama Dirva. Dėl tos priežasties ir Dirva tą savaitę savo tarnautojus paleidžia atostogų. Kitas Dirvos numeris iš eis liepos mėn. 13 d.

Atostogų metu Dirva kiekvieną dieną bus atidaryta nuo 9 val. ryto iki 12:30 p. pietų.

K. S. Karpiauskas

40 m. spaudos darbo ir 60 m. amžiaus sukakty įvyksta Lake Shore Country Club salėje (Lake Shore ir Eddy Rd. kampas) liepos mėn. 16 d. 7 val. vakaro.

Visi clevelandiečiai ir svečiai iš toliau mielai kviečiami dalyvauti ir pagerbti ilgametį Dirvos redaktorių (plačiau skaityk 8 psl.).

Užsiregistruoti ir bilietus nusipirkti, po \$3.75 viename asmeniui, galima tik iki liepos mėn. 12 d. Dirvos redakcijoje ir pas minėjimo komiteto narius. Komitetui reikia tiksliai žinoti minėjimo dalyvių skaičių iš anksto, nes to reikalauja Lake Shore Country Club šeimininkai. Todėl prašomi neveluoti.

K. S. Karpiaus sukakčių minėjimo komiteta sudaro: J. Bachunas — pirmininkas, J. Brazauskas — vicepirmininkas, V. Orintas — Izd., V. Mariūnas, J. Stempuzis, F. Eidintas ir minėjimo reikalų tvarkytojas — B. Gaidžiūnas.

Atvyksta vyriausias skautininkas

Liepos 1 d. Clevelandan iš Toronto, Kanadoje, atvyksta LSB Vyriausiasis Skautininkas prof. Stp. Kairys. Jis pas Clevelando skautus viešės iki liepos 3 d. Vės atvykęs susitiks su tuntu vadija, kitą dieną prabils į clevelandiečius per Tėvynės Garsų radijo valandą ir susitiks su skautininkais. Šeštadienį — liepos 2 d. 9 val. ryto visi Clevelando skautų tuntu vilkiukai, skautai, jų skautai ir sk. vyčiai atvyksta uniformuoti tuntu sueigon į Lietuvį Darželį, kur juos aplankys Vyriausiasis Skautininkas.

Viešėjimo programoje numatomas posėdis, kuriame dalyvaus JAV 2-jo rajono sk. vadovai — iš Clevelando, Detrito ir Rochesterio.

Marija ir Pranas Skardžiai

birželio mėn. 25 d. atšventė 25-rių metų vedybinę sukaktį. Gavo daug sveikinimų. Viešės įvyko pas Kriaunevičius, Clevelande.

Leonas Kubilius

senas Dirvos skaitytojas, iš Clevelando išsikelia pastoviai gyventi į Miami, Fla. Leonas Kubilius, iš profesijos virėjas, Clevelande yra išgyvenęs 38 metus.

A. Rugys

Clevelande išgyvenęs trejus metus, išsikėlė į Chicago.

SLA 14 kuopos pobūvis

įvyksta liepos 17 d. inž. Pijaus ir Hypatijos žiūrių rezidencijoje — 32180 Lake Rd., Avon Lake, Ohio.

Kuopos nariai prašomi į pobūvį kviestis ir savo artimuosius. Pobūvyje veiks bufetas. Automatinomis pastatyti yra patogios vietos prieš p. žiūrio sodybą, kieme kelio pusėje.

L. S. Ramovė

skyrius, gegužės mėn. 29 d. įvykusios Kario gegužinės metu pasiuntę senatoriui Dirksenui padėką už priminimą, kad keturių didžiųjų konferencijoje nebūtų pamiršta Pabaltijo kraštų laisvės reikalai. Į padėką senatorius atsakė laišku ir padėkojo už ryšį.

Parėmė skautus

Per Jonines Clevelando lietuvių skautų tuntas iš savo nuosirdaus bičiulio Zigmanto JANKAUS, gyv. 1359 E. 91 St., su laukė gražios paramos ateinančiai stovyklai. Siųsdamas \$25.00 auką tuntininkui p. Z. Jankus palinkėjo visiems stovyklautojams daug tyro džiaugsmo ir geros sveikatos. Clevelando skautų tuntas savo mielajam mecenatui, kuris kasmet savo aukomis paremia skautiškų darbus, reiškia nuosirdų ačiū.

Nuotaikingas pobūvis

Neregistruotų skautų tėvai praeitą sekmadienį surengė skautams pobūvį Chuntinton parke, vakarų pusėje, kur turėjo progos susitikti visi neregistruoti skautai. Baltijos Budžiams buvo pirmoji didesnė kelionė vandeniu.

Į pobūvį buvo atvykęs su ponu visuomenininkas inž. J. Žiūrys. Čia susirinkę turėjo progos pasikeisti mintimis įvairiais klausimais.

Dažo ir popieruoja namus

Ant. Kirkilas, 1204 Donald Ave., Cleveland 3, Ohio. Kreipkitės ir gausite geriausį patarnavimą.

JONAS NASVYTIS

Išrinkite sau nuosavybę iš 200 su viršum namų, kurių jūs galėsite įsigyti lengvomis ir kiekvienam prieinamomis sąlygomis.

PAGE REALTY CO.

KE 1-1030

455 E. 200 ST., EUCLID

PAGE REALTY CO.

BŪSIMIEJI NAMŲ SAVININKAI!

I. Įsidėmėkite šiuos faktus prieš perkdami namus: Pastoviai namų vertė — gera vietoje — lengvomis sąlygomis — 1. Mes Jūs įkurdinsime Naujosios Lietuvos Parapijos rajone, 2. Jūs gyvensite lietuviškoje apylinkėje, 3. Jūsų vaikai galės lankyti lietuvišką mokyklą (naujai pradedama statyti), 4. Jūs turėsite gerą susisiekimą su miesto centru (tik 15 min.).

— o —

II. Jūs įsigyto nekilnojamo turto kaina šiose apylinkėse nekris dėl įvairių pasikeitimų metų bėgyje. Apsisprendę pirkti namus šiame rajone Jūs įsigysite naujesnę vertę, patogesnę aplinką ir naujesnę miesto dalį. Pirkdami dviejų šeimų namus Jūs gausite proporcingai daugiau pajamų. Pirkdami pas mus — galėsite įsigyti namus lengvesnėmis sąlygomis, mažesniu įmokėjimu, žemesniu procentu bei valdžios užtikrintom paskolom (F.H.A.).

Jeigu jūs turite namus jums nebe patogioj kaimynystėj ar apylinkėj, jūs galite be ypatingų sunkumų išmainyti juos į jūsų skoniui tinkamus naujesnius, patogesnius ir moderniškesnius.

Todėl mes kviečiame Jūs apsilankyti mūsų įstaigoje, susipažinti su mumis ir leisti Jums paaiškinti, kokiomis Jums prieinamomis sąlygomis kiekvienas Jūsų gali tapti namų savininku.

Mūsų įstaiga yra atdara visomis savaitės dienomis nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro, o sekmadieniais nuo 12 val. iki 6 val. p. p. Mūsų bendradarbis Jonas NASVYTIS Jūsų maloniam patarnavimui viską gali paaiškinti Jūsų gimta kalba.

PAGE REALTY CO.

KE 1-1030

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bel-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausią vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

Gegužinė

L. S. Ramovė Clevelando skyrius liepos mėn. 3 d. O. ir Ed. Karnėnų sodyboje ruošia L. S. Ramovės gegužinę tikslu padėti savistoviai įsikurti vieninteliui gyvenančiam Clevelande savistoviai, Laisvės Kovų Invalidui, Vyties Kryžiaus Kavaleriui ramovėnui Aleksandrui Mackevičiui, kuris dėl nesvaikatos fobriškai dirbti negali. Tik Jūs parama mus įgalins jam atidaryti rūbų taisymo, lyginimo, valymo mažą įmonėlę, kur jis kaip kvalifikuotas siuvėjas savistoviai galės dirbti ir patarnauti Clevelando lietuvių bendruomenei.

Taip pat gegužinėje bus tęsiama programa, pradėtoji Kario gegužinėje, kuri dėl nepalankaus oro nebuvo pilnai išsemta. Bus leidžiama loterijoje 10 Kario prenumeratų pagal pakvietimų numerius. Taip pat bus įvykdyta antra programos dalis jaunimui.

Visus lietuvius maloniai prašome dalyvauti ir paremti savo tautietį A. Mackevičių, kuris savo jaunystėje lietuvių tautai ir valstybei labai daug yra atidavęs.

Negalinčius dalyvauti gegužinėje pavienius asmenius ir lietuviškas organizacijas prašome paremti auką. Aukos įteikti iki liepos mėn. 17 d. L. S. Ramovė valdybos pirmininkui K. Budriui, gyv. 1372 East 90th St., Cleveland, Ohio, sekretoriui K. Morkūnui, gyv. 698 East 91st St., Cleveland, ir izdininkui Pranui Zidonui, gyv. 6513 Wade Park Ave., Cleveland 3, Ohio.

Anglų kalbos kursai

Anglų kalbos tolimesnis kursas, gabesniems kalbos studentams, ruošiamas Nationalities Services Center ir Cleveland Board of Education, prasidėjo birželio 17 d., 10:30 val. ryto, ir tęsis 10 savaitių.

Dėmesys yra kreipiamas į tam, ištirimą, pašnekėjus ir gramatiką. Pamokos baigiasi priešpiečių valanda, duodant studentams ir vietiniams svečiams progą pasikalbėti.

10 savaitių kursas Clevelando gyventojams kainuoja \$10.00, drauge tampa ir Nat. Serv. Center nariu 1 metams.

Suinteresuoti šiais ar panašiais vakariniams kursais prašomi kreiptis į Dirvą arba National Services Center, SU 1-4510.

Pix Beverage

gėrimų krautuvė, esančią prie lietuvių salės — 6903 Superior Ave., dabar nupirko lietuvis. Visi clevelandiečiai kviečiami krautuvę palaikyti.

PARDUODAMI NAMAI

2 šeimų, 12 kambarių, gaso šildymas, garažai, geras sklypas. Pelnas \$145 į mėnesį. Tinkamas privatiems ar profesionaliems asmenims. Superior Ave., prie E. 74 St. Kaina \$15.000.

2-2 šeimų namai viename sklype. Abu butai po 5 kambarius. Labai prieinama kaina. Whitney Ave., prie E. 68 St. C. G. O'BELL REALTY 17572 Lakeshore Blvd. Ivanhoe 1-6239

Parduodama

sofa, supamoji kėdė ir kitos kėdės. Kreiptis: 6820 Bayliss Ave. telef. EN 1-1937

Išnuomojamas butas

šeši kambariai ir saulės kambarys, antram augšte. Seimai be vaikų. Kreiptis: GA 1-6152

5 k. vienos šeimos namas Addison Rd.

Geram stov. Moderni virtuvė. Gaso šildymas, garažai. Prašo \$10,500. Šaukti: SW 5-7292 arba EV 1-8249

PIX BEVERAGE

45 rūšių alus. Kiti gaivinantieji gėrimai. Vynai ir šampainai, vietiniai ir užsienio.

Parengiama vestuvėms, baldams, pobūviams. Atidaryta kiekvieną dieną nuo 9 ryto iki 10 vakaro.

Krautuvė dabar tvarko lietuvis savininkas.

6903 SUPERIOR AVE. EX 1-3311

FRIENDLY FLOWER SHOPPE

Nebrangios gėlės vestuvėms, laidotuvėms ir kitiems reikams. Įvairūs naujai gauti augalai, papuošalai dovanoms. Lietuviški "Rūta" saldainiai. Augalai po 49 ct. Gaunamos vėlykinės atvirutės.

ATIDARYTA NUO 10 RYTO IKI 8 V. VAK. IR SEKMADIENIAIS 6901 SUPERIOR AVE. TELEF.: HE 1-6339

Baldus, šaldytuvus, televizijos aparatus, laikrodžius, įrankius, žaislus ir beveik visus kitus buto ir asmens reikmenis galima pirkti iš urmo sandėlių pigiau negu išpardavime tarpininkaujant

BALTIC Supply Company

"Baltic" atstovas Br. Snarskis priminėja interesantų "Dirvos" namuose trečiadieniais. Dėl informacijų ir priėmimo laiko skambinti tel. KE 1-0210.

KREIPKITE Į MUS — GAUSIT GERIAUSI PATARNAVIMĄ

BILL SCHLEKIE PLUMBING CO.

Vincas Šlekys

ELEKTRINIS SURŲ ISVALYMAS

VARINIŲ VANDENS VAMZDŽIŲ PRAVEDIMAS

SW 1-0327

VU 3-5063

GERI NAMAI

Cleveland Heights, netoli Superior Rd., vienos šeimos namas. Salonas, valgomoji, virtuvė pirmam augšte. 3 miegamieji ir vonia antram augšte. Du kambariai trečiam. Kilimai, gaso šildymas, du garažai, didelis sklypas. Apžiūrėkit ir duokit pasiūlymą.

Geras namas E. 112 St., netoli St. Clair. Salonas su židiniu, valgomoji ir virtuvė žemai. Du miegamieji ir vonia antram augšte. Įrengiamas trečias augštas. Įstiklintas saulės kambarys, gaso šildymas. Apžiūrėk šiandien.

Avenue Realty

FA 1-3798 * UL 1-5644

Parduodamas namas

Gerų pajamų nuosavybė geroj vietoje. Geras susisiekimas. E. 74 St. rajone. Šaukti: UT 1-1839

Kai sergat — Jūs tuoj šaukiatė gydytoją. Kodėl tat nešaukti žinova, kad gerai patartų svarbiausiais saugumo reikalais ir apdraustų Jūsų ateitį.

Gyvytės, nelaimių, ugnies, automašinų apdrauda

Skambikite: SK 1-2183

PAULINA MOZURAITIS, agentas

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas 7015 Wade Park Ave. Tel. HE 1-6352

Atdara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMASINŲ TASYMAS

Šį mėnesį papiginta kaina įdedam už \$6.95 duslintuvą Chevroletui, už \$7.05 Fordui, už \$8.95 Pontiacui, už \$12.50 Oldsmobilui. Dideli papigiminimai dedant duslintuvus ir išmetamus vamzdžius visoms mašinoms.

Kreipkitės į J. S. AUTO SERVICE

BATŲ KRAUTUVĖ BATŲ TAISYMAS

Sav. J. Kamaitis 1308 E. 68 St. Telef. EX 1-0344

Atdara nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro.

Nauji batai ir batų taisymas mano krautuvėje daug žemesnėmis kainomis, negu jūs mokate kitur. Ateikit ir įsitikinkit.

DIRVA

LAUKIA

JOSŲ TALKOS!

J. CILJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

6210 Dibble Ave., Cleveland 3, Ohio Tel.: EX 1-0376

REMONTO DARBAI

Atlieku mažus ir pagrindinius namų remontus, tinko darbus, medžio darbus ir dažymą bei dekoravimą.

V. Rickus

Tel. HE 2-0683 1505 Addison Rd. (52)

PRADĖKIT MAŽA SUMA! BET PRADĖKIT DABAR!

Santaupos apdraustos iki \$10.000 3% palūkanų.

PASKOLOS JOSŲ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS

NAMAMS

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave. HE 1-2498

Cleveland, Ohio

GERESNĖS statybos kontraktoriai

ISTATO MONCRIEF ORO VENTILIACIJA

• ŠALDO vasarą

• ŠILDO žiemą

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

I. J. SAMAS, JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai.

Įvairūs valgiai, šeštadienį vakarais šokiai grojant geram orkestrui

731 E. 185 ST.

KE 1-9737

LIETUVIŲ KLUBO SVETAINĖ IR SALĖ

6835 SUPERIOR AVE.

Klubo ir salės vadovybė kviečia visus Clevelando lietuvius įstoti į Lietuvų Klubą ir nuolat lankytis svetainėje. Penktadieniais specialūs parengimai.

Kviečia visus lietuvius savojoje salėje daryti susirinkimus, atšvęsti vestuves, rengti vakarus ir koncertus.

Pilnai padengta apdrauda

Utah 1-4515

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko 7526 Star Avenue Cleveland 3, Ohio

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: Main 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521 Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgčio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON FUNERAL HOME

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue

ENdicott 1-1763

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: Henderson 1-6344, Redaktorius Balyš GAIDŽIONAS (huto telefonas: GL 1-3976).

Plataus baro sėjėjas

K. S. Karpus sėmėsi įkvėpimo iš giliųjų tėvynės meilės šaltinių

Yra žmonių, kurie užsikrečia kokia idėja savo jaunystėje ir paskui ją gyvena ir stengiasi ją įkūnyti per visą savo gyvenimą. Labai dažnai jie savo tikslo siekia net atsisąžindami savo naudos ir savo asmeninio gyvenimo. Tokius žmones mes vadiname idealistais, entuziastais, pasižventėliais.

Bet reikia pastebėti, kad idealistai savo gyvenimo neaukoja menkam tikslui. Jūs vilioja mokslo ar meno viršūnės, tėvynės meilė ir noras padėti savo tautai nelaimės atveju. Jie kopija į kalnus, jie žygiuoja minios priešakyje modami sekti paskui save tūkstančiams, jie niekada nesustoja, niekada nepailsta ir niekada nereikalauja atpildo už savo pasiaukojimą ir triušą. Jie yra žadintojai, judintojai, regintojai ir skatintojai. Jų didžiausias atpildas yra tas, jei jie mato, kad jų pastangos nenuveina veltui, kad jų skelbiamos idėjos randa didesnio ar mažesnio atbalsio toje visuomenėje, kuriai jie jas skelbia.

Prie tokių vyrų, be abejo, priklauso K. S. Karpus, kuris šiemet liepos mėn. 16 d. švenčia savo amžiaus 60 m. ir savo žurnalistinės veiklos 40 metų sukaktis. Jis ir šiandien veikia tebedalyvauja mūsų spaudoje. Jis sukūrė Dirvą ir redagavo bei leido ją 30 metų, jis parašė ir išleido virš 40 savo veikalų, o kiek jis prirašė straipsnių įvairiausiais klausimais, kiek paskelbė įvairių reportažų, novelių, eilėraščių — kas juos besuskaitys!

Karpus yra ne tik laikraštinių rašytojas, bet ir plataus masto visuomenininkas. Nė kiek nebus per daug pasakyta, jei čia prisiminsime, jog vargu ar rasime bent kokią tautinės pakraipos organizaciją Amerikoje, prie kurios Karpus nebūtų vienaip ar kitaip prisidėjęs. Mes rasime Karpų dirbančią arba pirmose tų organizacijų eilėse arba energingai jas propaguojančią savo laikrastyje. Ir reikia dar daugiau pasakyti. Karpiaus vardą mes užtiksim ne tik Amerikos tautinių organizacijų metraščiuose, bet ir aplamai visuose tuose Amerikos lietuvių veiklos reiškiniuose, kurie vienaip ar kitaip liečia Lietuvos valstybės ir lietuvių tautos reikalus. Čia per daug vietos užimtų visų tų faktų vien tik priminimas: mes čia tik tiek norėtume pabrėžti, kad niekas Karpui nebuvo svetima kas liečia Lietuvos, lietuvių tautos ir lietuvių reikalus.

Karpus pasirinko tradicinį lietuvių šviesuolio kovos ginklą: plunksną. Kitaip sakant, jis nuėjo Basanavičiaus, Kudirkos, Vaižganto, Šliūpo ir daugelio kitų mūsų tautos žadintojų keliais. Mes nežinome, kas jį pastumėję pasirinkti tą kelią, bet mes žinome, kad kartą pasirinkęs, jis iš jo nebeiškryps ir eis nesvyruodamas.

Kalbant apie Karpiaus veiklą mes negalime pamiršti, kad jis dirbo Amerikos lietuvių visuomenės. Visuomenės veikėjo darbas tik tada našus, kai jis gerai pažįsta dirvą, į kurią sėja sėklą. Amerikos lietuvių veikėjo ir laikraštinių darbo sąlygos yra visai kitokios, nekaip kad, sakysime, buvo tėvynėje. Tos sąlygos čia, be abejo, daug sunk-

kesnės, ir visuomenė čia daug daugiau reikalauja iš laikraštinių, kaip kad Lietuvoje. Čia laikraštinių kartu turi būti ir visuomenininkas, organizatorius, kalbėtojas ir t.t. Amerikoje lietuvių laikraštinių stovi visuomeninio, kultūrinio bei organizacinio gyvenimo priešakyje. Jo darbas yra sunkesnis dar ir dėl to, kad čia jis turi labai mažą talkininkų. Jei mes prisiminsime, kad ir tą pačią Dirvą, tai turėsime pripažinti, kad Dirva tai buvo Karpus. Kitais žodžiais, Amerikos lietuvių laikraštinių, jei jis nori išlaikyti, jis turi ne tik plačiai reikšties visuomeniniame gyvenime, bet ir labai gerai orientuotis ko visuomenė iš jo nori.

Kai sklandai Karpiaus Dirvos komplektus, tai negali nesistebėti jos leidėjo minčių šakotumu, įvairumu ir platumu. Karpus, be abejo, turėjo bendradarbių, bet didelę, galbūt, didžiulį laikraščio dalį užpildydavo savo paties medžiaga. O laikraštis buvo didelis. Taip laikraštį galėjo redaguoti tik enciklopedistas. O neužmirškime, kad Dirvos redagavimas ir leidimas buvo tik viena jo veiklos pusė. Prie jos reikia pridėti jo visuomeninę ir organizacinę veiklą.

Bet mes šiandien Karpiaus veiklą vertiname ne dėl to, kad ji buvo plačiai išsišakojusi, bet dėl to, kad jis buvo ir šiandien tebėra persunkta gilių tėvynės meilės ir tikro, nemeluoto patriotizmo. Jis pakyrė savo gyvenimą ir jėgas Lietuvai, lietuvių tautai ir lietuvių. Štai dėl ko mes šiandien Karpį galime pastatyti šalia geriausių ir tauriausių mūsų veikėjų, kurie ne-

saistydami nei savo jėgų nei laiko atidavė savo gabumus bei energiją savo tautai. Tiesa, Karpus dirbo Amerikos lietuvių visuomenėje, bet tai ne kiek ne mažina jo nuopelną, nes, dirbdamas vienai lietuvių tautos daliai, jis tuo pačiu dirbo visai lietuvių tautai. Jis sėmėsi sau įkvėpimo iš to paties šaltinio, iš kurio sėmėsi visi gerieji mūsų tautos sūnūs dirbdami jos gerovei.

Mums malonu minėti Karpiaus 40 metų žurnalistinės veiklos ir 60 metų jo gyvenimo dvigubą sukaktį. Laimingi tie visuomenininkai bei kultūrininkai, kurie po ilgų metų našios veiklos gali grįžtelėti atgal ir pasidžiaugti savo darbo vaisiais. Mūsų Jubilatas šiandien gali pasakyti: savo gyvenimo nepraleidžiau veltui! Ir mes, be abejo, jo žodžiams pritarsime.

Mums malonu kartu su juo žvilgtelėti į jo nuveiktus darbus ir pasakyti mūsų jaunimui, kad jis įsiektų pavyzdžių ir įkvėpimo mūsų vyresniosios kartos veikėjų gyvenime bei darbuose.

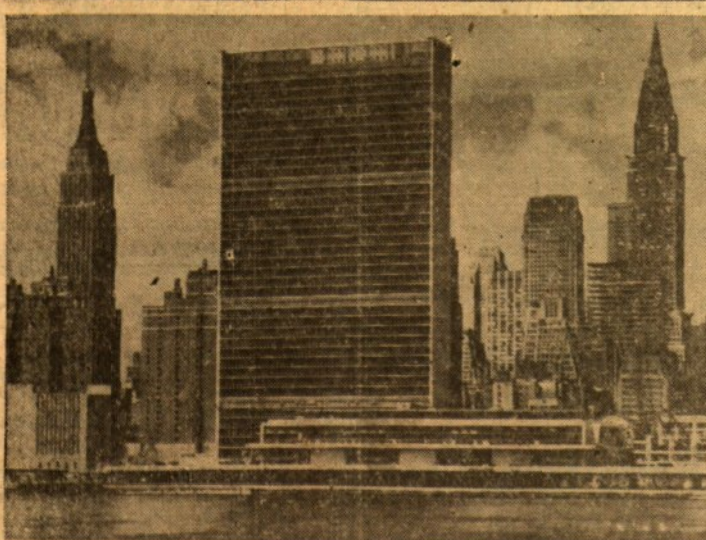
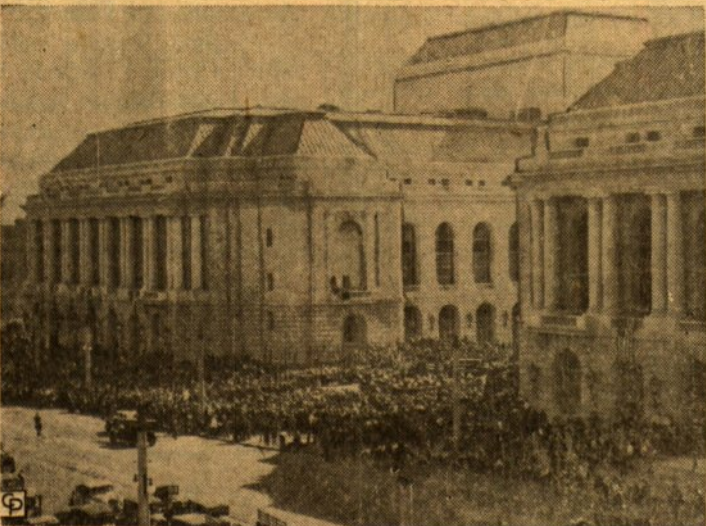
V. A.

**BEFORE
YOU BORROW
TO BUY A HOME
GET OUR
LOW RATES AND
HELPFUL TERMS**

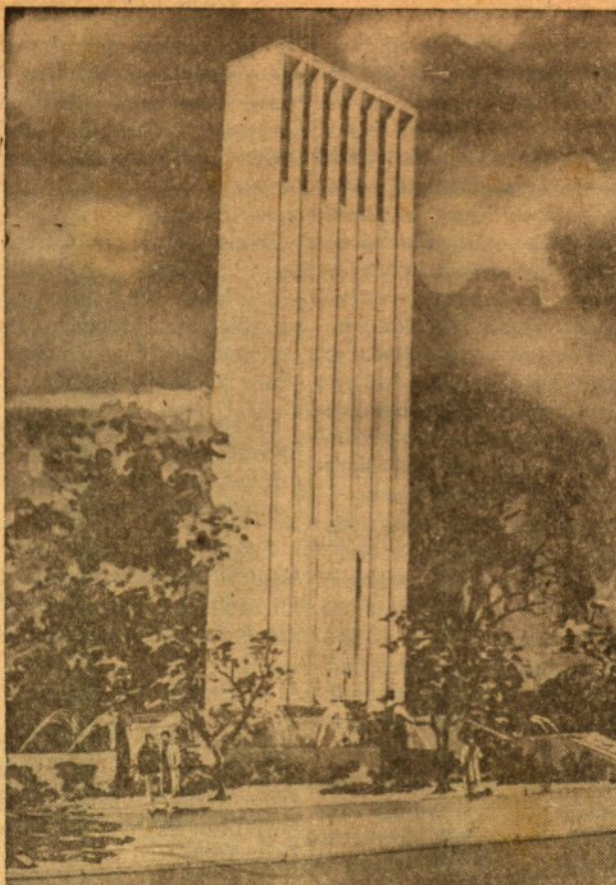
**The
Cleveland
Trust Company**

ESTABLISHED 1894 FIRST BANKING SERVICE

THE BANK FOR ALL THE PEOPLE

Jungtinės Tautos prieš dešimtmetį pradėjusios darbą San Francisco, dabar vėl ten posėdžiavo. Viršuj San Francisco operos rūmai, kur vyksta posėdžiai. Žemai — J. T. rūmai New Yorke.

Prezidentas Eisenhoweris ir buvęs prezidentas Herbert Hoover paprašė Kongreso leidimo pastatyti mirusiam Ohio senatoriui Robertui A. Taftui šį 100 pėdų augščio paminklą su 25 varpais. Jis būtų statomas Kapitoliaus augštumoje, kaštuotų 1 milijoną dolerių, suaukotų visuomenės.

Bendruomenės Tarybai susirenkant

A. MUSTEIKIS, Detroit

Netrukus išrinktoji margašpalvė ALB Taryba susirinks pirmajam savo posėdžiui, kuriam, be perėmimo pareigų — aktyvų ir pasyvų — iš Loko, reikia laukti, bus nustatytos gairės tolimesnei veiklai, išrinktos paskiriems uždaviniais atlikti komisijos.

Šiuo metu svarbiausias ALB Tarybos uždavinys yra sudaryti tinkamą juridinį organą-komisiją (komitetą), kuri pirmoje eilėje paruoštų statutą, pagal kurį geriausiai funkcionuotų Bendruomenės padaliniai. Dabartiniai laikini įstatai turi daug spragų, kurios išryškėjo pačią tarybą renkant ir iš kurios dar išlys, kaip ylos iš maišo, pradėjus pačią Tarybą darbą.

Bendruomenės sėkmingas veikimas pasireiškė tik tuo atveju, kai jos prieglabstin bus pritraukti ne tik pavieniai lietuviai ar jų šeimos, bet taip pat ir organizacijos. Todėl reikia išryškinti organizacijų priėmimo narius klausimas.

Pirmon eilėn turi būti pritrauktas LB nariais kultūrinio pobūdžio organizacijos. Jungiantis joms bendruomenės eilėse, iškyla trys esminiai klausimai, būtent: (1) nario mokestis bei (2) organizacijos priklausomumas ir (3) jos teisės LB-nėje.

Atrodo, kad nario mokestis turėtų būti toks pat, kaip ir pavienio LB nario. Paliekant tokį mokestį, priimtą organizacijai turėtų vieną balsą kaip ir pavienius narys. Jei būtų priimtas kitoks nario mokestis, sakysime, nuo kiekvienų 10 ar 20 narių moka tiek pat, kiek ir pavienis narys, tuo atveju susidarytų sunkumų su jos narių skaičiumi. Paskutinis atvejis nebūtų pagaidaujamas bendruomenės labui, nes prasidėtų paskyrų organizacijų tam tikra konkurencija pasiimti valdomuosius organus savo rankon, arba priduoti LB veiklai jos pobūdžio atspalvį. Atsimenant LB tikslus, organizacijų įstojimo mokestį paliktinas toks pat, kaip eilinio nario, su vieno balso teise LB veikloje.

Organizacijos priklausymas Bendruomenei neturėtų siaurinti jos veiklos, tik reikėtų jos darbus koordinuoti su toje vietoje veikiančias LB apylinkės darbus. Jos neturėtų vienos kitoms trukdyti, tik susiderinti ir,

esant reikalui, padėti.

Šitokių kelių eidami, mes apjungtume organizuotus vienetus, vieni kitiems talkininkautume, kur tai galima, ir esamų organizacijų nenaikintume, kaip kad anksčiau laikas reikėdė baimės, jog ALB panaikins sukurtasias organizacijas.

ALB-nės Apygardos

Išeinant iš Bendruomenės uždavinį, apygardų steigimo ar jų palaikymo klausimas turėtų būti labai rimtai apvarstytas. Kiekvienas administracinis organas tiesiogiai neprisidės nei lietuvių išlaikymo nei tautos bei krašto vadavime.

Apygarda, kaip augštesnė instancija už apylinkę, atitrauks nemažai pajėgų dirbti visuomeninį darbą, sumažins apylinkių negausias lėšas ir tuo pačiu silpnins tiesioginį apylinkės darbą. Apygardos buvimas padidins biurokratizmą, nereikalingą, susirašinėjimą.

ALB Taryba ir Valdyba

Laikiniuose įstatuose buvo numatyta, jog LB Taryba bus renkama apygardomis. Tačiau LOK šį nuostatą, nežinia kodėl, pakeitė taip, kad Tarybos nariai buvo renkami iš vieno sąrašo. Tai pats blogiausias reiškinys, kuris naujuose įstatuose turi būti iš pagrindų pakeistas.

Tarybos nariai turi būti renkami apylinkėmis. Kiek apylinkių, tiek tarybos narių. Tai būtų pats tiksliausias šio klausimo sprendimas. Tarybos nariai, kilę iš savų apylinkių geriausiai jaus apylinkės visus gyvybinius kultūrinius, šalpos ir kt. reikalus. Kontaktavimas tarybos narių su svetimomis apylinkėmis nebus toks sklandus ir sėkmingas. Kiekviena apylinkė, mokėdama tarybą mokestį, turi moraliai teisės reikalauti, kad ją atstovautų jos rinktas asmuo, bet ne koks iš svetimos apylinkės. Tiesiog nesmagu, sakysime, Detroito apylinkė, kuri, turėdama gerų asmenybių, nepajėgė išrinkti savo tarybos nario, o turės ją mokyti atvykę iš New Yorke ar Chicagos asmuo, gal net ir negudresnis už detroitiskį.

Mūsų jaunimo platieji keliai

LIETUVIŠKAS ŠOKIS LAIMĖJO

Birželio mėn. Clevelando dienaščiui Plain Dealer, The News ir Halle Bros. prekybos namai ruošė didelį meno konkursą dainininkams, instrumentalistams, šokėjams, chorams ir tautinėms grupėms. Kiekvienos šakos laimėtojai buvo paskirti dalyvauti labdarybės koncerte birželio mėn. 28 d. su Amerikos televizijos žvaigždė — komiku George Gobel.

Lituanistinės mokyklos šokėjų grupė, vedama Liūdo Sagio, dalyvavo minėtame konkurse ir grupinėse tautinių šokių varžybose, jaunių skyriuje laimėjo pirmąją vietą ir buvo paskirta dalyvauti George Gobel programoje, kur mažasis Clevelando orkestras palydės mūsų šokėjas.

Po konkurso Clevelando dienaščiui išsidėjo jaunųjų šokėjų nuotrauką ir parašė apie jas gražų įvertinimą.

Plain Dealer gerėjosi lietuviška Bledzingėle ir grupę už jos precizinį, grakštų, artistiką šokimą lygino su profesionalu Rockettes šokėjų trupe.

The News, įvertindamos grupės šokimo tikslumą, pridėjo, kad ir George Gobel, turėdamas tokią grupę scenoje negalės pasakyti: "Aš esu vienišas George Clevelande".

Šalia šito gražaus laimėjimo Liūdo Sagio vedama grupė atstovavo lietuvių dar šiuose birželio mėn. parengimuose Clevelande:

LB Valdybos rinkimai

LB Valdyba turi būti renkama tik iš tarybos narių, bet ne iš pašalinių, kaip dabar LOK'as siūlo. Jei valdybą išrinktų ne iš tarybos sąstato, valdybos veikla gali visuomenė ir nepasitiki, nežiūrind, kad ją išrinktų tarybos nariai. Netiesioginis LB Valdybos rinkimas yra neigiamo charakterio ir todėl vengtinas.

Atrodytų, būtų visai tikslu, kad tarybos prezidiumą sudarytų LB Valdybos pirmininkas, vicepirmininkas ir sekretorius. Rinkti prezidiumą atskirai būtų visai netikslu, nes vis skaldytume mūsų rinktųjų narių pajėgumą dirbti. Neapsikraukime vienu tuščiais organais, geriau sudarykime daugiau veiklos komitetų, kurie realų darbą dirbtų.

Linkėtina, kad naujoji taryba rimtai peržiūrėtų organizacinę LB pusę, pasistengtų kiek galima daugiau išbraukti biurokratinio pobūdžio nuostatus ir susitvarkymą, labiau priartėtų prie kolonijose esamų lietuvių tautinių reikalų, sutaupydama lėšas tikram lietuviškam darbui ir kovai su Lietuvis priešais.

June Festival, kurį ruošė Clevelando miestas, Grotto konvencijoje Clevelando stadione šoko tūkstančiams žiūrovų, WXEL televizijos stotyje, Mid-European Street Fair, su ruošta Clevelando meno muzėjais.

Paskutinis grupės šio sezono pasirodymas įvyks liepos 9-10 d. d. Pittsburghe, K. Federacijos rengiamame lietuvių vienuolėms liuanistinių dalykų studijų savaitgalyje.

Reikia pripažinti, kad Liūdo Sagio tylus lietuviško šokio darbas su jaunimu, neįsiskandamos reklamos, pradeda duoti didelį vaisių.

ISLEIDZIAMA VAIŽGANTO MONOGRAFIJA

Šiuo mūsų tautai sunkiųjų tragišku metu mes labiausiai pasiilgstame šviesios ir taurios Vaižganto asmenybės. Vaižgantas savo plačia visuomenine bei kultūrine veikla ir gausia kūryba kėlė mūsų tautoje optimizmą ir entuziazmą, ugdė jos pasitikėjimą savo jėgomis, jos kūrybines galias, jos pasiaukojimą laisvei, gerovei ir savo šviesesnei atečiai. Vaižgantas spaudos draudimo metu buvo vienas iš narsiausių kovotojų dėl spaudos laisvės ir savo tautos kultūros, ir vėliau, pasak prof. V. Mykoliaičio, iki pat savo mirties Vaižgantas stovėjo visos tautos akivaizdoje, kaip moralinis autoritetas ir niekuo nesuteptos dorovės žmogus.

Visos lietuvių tautos mylimo ir gerbiamo Vaižganto šviesiai ir patraukliai asmenybei priminti Jonas Karvelis išleidžia antrą laidą Aleksandro Merklio parašytos monografijos — JUOZAS TUMAS-VAIŽGANTAS. Išleidžiama Vaižganto monografija didelio formato, 464 puslapių. Gausiai iliustruota ir dailiai papuošta dailininko Jono Steponavičiaus vinjetėmis ir užsklandomis.

Juozo Tumo-Vaižganto monografijos, atspausdintos gerame popieriuje ir įrįstos kietais viršeliais, vieno egzemplioriaus kainą 7 doleriai.

Kad būtų galima apitiktai nustatyti išleidžiamos monografijos egzempliorių kiekį, prenumeratą ir prenumeratinius pasižadėjimus prašoma siųsti šiuo adresu:

J. Karvelis, 3322 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

JAV Vyriausio Teismo teisėjas Earl Warren su žmona išvyko šešių savaitių kelionei į Europą. Atstovaudami Valstybės Departamentą jie lankys Suomiją, Norvegiją, Daniją, Vokietiją, Luksemburgą ir Belgiją. Suomijoje Earl Warren jau turėjo pasitarimą su prezidentu Paasikivi. Dabar lankosi Norvegijoje.